

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ЗУІ
Протокол № „3” від „27” квітня 2021 р.
Ф-КДМ-2

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління
закладами освіти

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота
Роль командних ігор у розвитку особистості дітей дошкільного віку.

Орос Кінга Аттілівна

Студентка IV-го курсу

Освітня програма: 012 Дошкільна освіта

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Тема затверджена Вченою радою ЗУІ
Протокол №103-Вн від 23.11.2022 року

Науковий керівник:

Чичук Антоніна Петрівна
педагогічних наук, професор

Консультант:

Візавер Арпад Дезидерович
старший викладач

Завідувач кафедру:

Біда Олена Анатоліївна,
доктор пед. наук, професор

Робота захищена на оцінку _____, «___» _____ 202_ року
Протокол № _____ /2023

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ЗУІ
Протокол № „3” від „27” квітня 2021 р.
Ф-КДМ-2

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

**Кафедра педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління
зкладами освіти**

**Кваліфікаційна робота
Роль командних ігор у розвитку особистості дітей дошкільного віку**

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Виконала: студентка IV-го курсу

Орос Кінга Аттілівна

Освітня програма: 012 Дошкільна освіта

Науковий керівник: Чичук Антоніна Петрівна
педагогічних.наук, професор

Консультант: Візавер Арпад Дезидерович
старший викладач

Рецензент: Гребя Ілдіко Золтанівна
старший викладач

Берегове

2023

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ЗУІ
Протокол № „3” від „27” квітня 2021 р.
Ф-КДМ-2

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

**Pedagógia, Pszichológia, Tanító, Óvodapedagógia, Oktatás- és Intézményvezetés
Tanszék**

**A csapatjátékok szerepe az óvodás gyerekek személyiségének fejlesztésében
Szakdolgozat**

Képzési szint: alapképzés

Készítette: Orosz Kinga
IV. évfolyamos hallgató

Képzési program: 012 Óvodapedagógia

Témavezető: Vizavér Árpád
adjunktus

Recenzens: Greba Ildikó
adjunktus

Зміст

ВСТУП	6
I. ІСТОРІЯ, ОСОБЛИВОСТІ І ВИДИ ГРИ	7
1.1. Огляд історії гри	7
1.2. Особливості ігор	10
1.3. Поділ ігор та їх короткий опис	12
1.4. Види рухливих ігор	13
1.4.1. Бігові ігри	13
1.4.2. Ігри з ловінням	14
1.4.3. Естафети	15
1.4.4. Одиночні та парні змагання.....	17
1.4.5. Ігри з м'ячем	19
1.4.6. Експериментальні ігри	20
1.4.7. Народні ігри	21
II. РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ ДІТЕЙ	24
2.1. Етапи розвитку та їх особливості у дітей	24
2.2. Роль ігор у розвитку дитини	28
III. ДОСЛІДЖЕННЯ	32
3.1. Дослідження мети, питання дослідження і гіпотези	32
3.2. Умови тестування та місце розташування.....	32
3.3. Методи дослідження та зразок презентації	33
3.4. Результати дослідження	35
РЕЗЮМЕ	52
ЛІТЕРАТУРА	53
ДОДАТОК	55

Tartalom

BEVEZETÉS	6
I. AJÁTÉK TÖRTÉNETE, SAJÁTOSÁGAI ÉS TÍPUSAI.....	7
1.1. A játék pedagógiai történetének áttekintése.....	7
1.2. A játék sajátosságai	10
1.3. A játékok felosztása és azok rövid jellemzése	12
1.4. Mozgásos játékok típusai	13
1.4.1. Futójátékok	13
1.4.2. Fogójátékok	14
1.4.3. Sorsversenyek és váltóversenyek	15
1.4.4. Egyéni, páros versengések és küzdőjáték	17
1.4.5. Labdajátékok	18
1.4.6. Élménypedagógiai játékok	20
1.4.7. Népi játékok	21
II. SZEMÉLYISÉG FEJLŐDÉSE GYERMEKEKNÉL	24
2.1. Fejlődési fázisok és azok jellemzői gyermekeknél	24
2.2. A játék szerepe a fejlődésben.....	28
III. KUTATÁS	32
3.1. Kutatási célok, kutatási kérdések és hipotézisek	32
3.2. A vizsgálat körülményei és helyszíne	32
3.3. Kutatási módszerek és a minta bemutatása	33
3.4. Eredmények	35
ÖSSZEGZÉS.....	51
PE3IOME	52
FELHASZNÁLT IRODALOM.....	53
MELLÉKLET	55

BEVEZETÉS

Véleményem szerint fontos lehet tudni minden óvónőnek és leendő óvónőnek is, hogy hogyan fejlődik a gyermek személyisége a csapatjátékok segítségével. Ezért is találtam fontosnak foglalkozni ezzel a témával kapcsolatban, valamint maga a téma is megnyerő volt a számomra és szerettem volna ezt a témát részletesebben tanulmányozni.

Az évfolyammunkám megírásával az volt a célom, hogy betekintést nyerjek a témával kapcsolatban elsősorban saját magam számára és még azoknak, akiket érdekel ez a téma.

A munka megírása előtt a következő kutatási kérdésekre keresem a válaszokat: Milyen módon biztatják egymást az óvodáskorú gyermekek, csapatjátékok végzése közben? Milyen a csapatszellem az óvodáskorú gyerekek körében? Milyen mértékben fejleszti a csapatjáték a gyermekek személyiségét? Mennyire figyelnek oda egymásra a játékok végzése közben? Ezen kérdésekre keresve a választ a következő hipotézist állítottam fel miszerint feltételeztem, hogy az óvodáskorú gyermekek együttműködését nagymértékben fejlesztik a csapatjátékok.

A kutatás módszerül a megfigyelést választottam, helyszínül pedig a Badalói Református Édenkert Óvoda szolgált ahol jelenleg én is dolgozom. A kutatásban 8 gyerek vett részt, akiknek a viselkedését, magtartását figyeltem meg különböző csapatjátékok végrehajtása közben.

Az évfolyammunkám írását Dr. Kovács György A játék elmélete és pedagógiája című könyve nagyban segítette.

A munkám szakirodalmi részénél ismertetem röviden a játékokat különböző korszakokban kezdve a legrégebbi kortól, a legújabb korig. Kitérek a játék sajátosságaira, típusaira. Rövid elemzést írok a futó, fogó, sorversenyek, váltóversenyek, egyéni, páros, küzdő, labda, élménypedagógiai és népi játékokról. Valamint minden játék típushoz egy-egy példát is írok. A második fejezetben írok a fejlődési fázisokról és azok jellemzőiről és a játék fejlődéséről.

A harmadik fejezet a kutatást tartalmazza. A kutatási célokról, kérdésekről, a vizsgálat helyszínéről és eredményeiről.

I. AJÁTÉK TÖRTÉNETE, SAJÁTOSÁGAI ÉS TÍPUSAI

1.1.A játékpedagógia történetének áttekintése

Az ősi idők óta a játékok fontos szerepet játszottak az oktatásban. A játékról legtöbbször oktatáseméleti kérdésekkel foglalkozó könyvekben és pedagógusok véleményében olvashatunk. Dr. Kovács György szerint két alapvető kérdés van a játékok történeti fejlődésével kapcsolatban: az első, hogy mit mondtak a játékok oktató hatásairól? A második pedig, hogy milyen eszközöket és módszereket használtak az egyes korszakok képviselői céljaik eléréséhez (Kovács, 1994).

Játék a legrégebbi korszakokban

Az ősi időkből fent maradt játékokat a régészetnek köszönhetjük. A ránk maradt legrégebbi játékcsoport az a felnőttek munka eszközeinek kicsinyített változatai. Ezek az eszközök a kőkorszakból maradtak ránk, 10-15 cm-es kőtáblák. Hosszú utat kelet megtennie a mai ember őseinek, míg ezeket a kicsinyített munkaeszközöket a gyermekek kezében adhatták. A bronzkorban már előkerülnek az állatfigurák utánzásai is. Egy kutató csoport egy Stonehenge-hez közeli gyermek sírban, egy kőből készült sündisznót találtak egy három éves gyermek mellett eltemetve. Akkoriban a gyermekek kedvenc játékait is eltemették a gyermekkel, hogy az vele legyen a túlvilágban is. Illetve ekkor jelenek meg a már ma is népszerű játékeszközök a labdák, csörgők, ember figurák, amiknek már fejlesztő hatása van a gyermekekre. Az ember formájú figurák jól mutatják az őskori emberek munkáját, hiszen azoknak a képére készültek. (Kovács, 1994).

A rabszolga társadalom játéka

A rabszolga társadalom játéka már szolgált mind a fizikai, mind pedig a szellemi fejlődést. Ezek a játékok leginkább harci jellegűek és a környezetet bemutató játékeszközök voltak. A játékbabák már tudtak járni, ülni és állni, persze ezek jól kimunkált játékeszközökre voltak jellemzők. Fenyves György: A gyermekvilág csodái könyvéből ismerhettünk egy baba leírását,

amely így szól: „A szépen megmunkált, minden részletében kidolgozott leányarc, a pontosan megmintázott, jellegzetes tornyos frizura, a szép vonalú, kisportolt test, művész kezére vall. A finoman faragott kezek, lábak, könyökben, illetve térdben is mozognak: csípőből járni, vállból kezet emelni tud a baba. Két vékony karperec, több ezüst gyűrű díszíti a karját, újait. A mikroszkopikus vizsgálat során még hajdani ruhájának finom szálait is megtalálták” Fenyves, (1979). Az ilyen igényesen megmunkált játékeszközöket látván három dologra is tudunk következtetni: az első hogy ezek a figurák valóságosan mutatják be az akkori környezeti mintáit, ezen belül az embereket, állatokat, szerszámokat, harci eszközöket ábrázoló játékokat. A második, hogy a játék eszközöket igényesen munkálták ki, ezeket valószínűleg művész lelkű emberek, munkálhattak ki, akik értettek ezeknek a játékoknak az előállításához. A harmadik pedig kihasználták a kor technológiai vívmányait is.

A játékok fontosságát a nagy görög filozófusok is leírják műveikben, olyanok, mint Platon, Arisztotelész és Szókratész. Platon azt vallja a „Törvények” című művében, hogy nagyon fontos hogy jól válaszuk meg a játékot, elsősorban azért, mert ebben a tevékenységben mutatkozik meg leginkább a gyermek egyéni hajlama, illetve fontos szerepet játszik a nevelésben is. A játéknak az is a feladata, hogy felkészítse a gyermekeket az életpályájukra már akár kisgyermekkorban is. Arisztotelésznél szintén megjelenik az „Állam” című művében a játék fontossága, ő leginkább fontosnak tartja a játékot már kisgyermek korban. Véleménye szerint azért fontos ilyen korban a játék, mert ez általmeggátolhatjuk a rendellenességet, illetve ilyen korban nem adhatunk más elfoglaltságot a gyermekek kezébe.

Görögországban nagy szerepet játszott a sportjátékok. Ezeknek a játékoknak köszönhetően nem csak a testi erejüket, ügyességüket fejlesztették, hanem a gyermekek figyelmét és önbizalmát is. Ezáltal fegyelmezték őket, és tanították nekik, hogy ne féljenek semmitől, fejlesztették az önuralmukat. Senecára és Quintiliánusz műveiben hallhattunk leginkább a rómaiak játékaról. Közösen felismerik, hogy a játék természetes örömforrással rendelkezik, és hogy fontos szerepet tölt be az oktatásban. Lehet mondani, hogy nekik tulajdoníthatjuk a mai didaktikai játékokat.

A középkor játécai

A kereszténység a középkorban ördögi mulatságnak tartja a gyermeki játékot. Úgy vélték ebben a korszakban, hogy egy keresztény emberhez a játék nem méltó, így ők nem játszhattak semmilyen formájával a játéknak. Ez a fajta játék megvetés megnyilvánul magában a játékok megmunkálási stílusában, formájában is. Ezek a játékok sokkal szegényesebben vannak kimunkálva, mint római gyermekek játécai. A legismertebb kézzel készült játékok azok a katonák, kis állatok, lovasfigurák és a balták. Ebben a korban a gyermekek boldogtalanságát a renaissance¹ váltja fel boldogságra, hiszen ekkor szabadon játszhatnak a gyermekek, nevelhetnek, örülhetnek a játéknak. Ismét elkezdi nagy szerepet játszani az oktatásban. A testi erő fejlesztése mellett, hangsúlyozzák vele a szellemi és jellembeli tulajdonságok fejlődését is. Vittorino da Felte iskolájában hangzik el legelőször büntetlenül a játék zaja. Iskolájának falait gyermeki játékokról készített rajzok díszítik. Nagy szerepet kap a versenyjáték. Vezérelvként munkásságához Vittorino Platón tanításait használja. Tehát játék által készíti fel a gyermekeket az életre. (Kovács, 1994)

Az újkor és a legújabbkor játécai

Az első pedagógus, aki foglalkozott a játék nevelési és módszertani kérdéseivel, az Friedrich Fröbel német pedagógus volt. Ő nevezi a játékot a legtisztább szellemi alkotásnak kisgyermekkorban. A cselekvési vágyat tekinti a játék alapjaként. Véleménye szerint minden jónak a forrása a játékból fakad. „Az a gyermek, aki szívvel-lélekkel maga tevékenyen, csöndesen, kitartóan, a testi elfáradásig kitartóan játszik, egészen biztos, szívvel-lélekkel, csöndesen, kitartóan dolgozó, és a mások, s a maga javát önfeláldozóan művelő emberré fog válni” Fröbel, 1928. Összekapcsolja a játékot a munkaszeretett megalapozásának fogalmával. Fröbelnél megjelenik az értelmi és erkölcsi nevelés jelentősége is a játékban. Szerinte egy kislánynak később fejlődik ki a közös játék igénye, mint egy kisfiúnál. Fröbel kidolgozott egy egész tevékenységet ahol, hozzájuk megfelelő eszközöket, úgynevezett adományokat készített. Hat ilyen adományról van szó: az első a labda, a második a golyó, henger és a kocka, a harmadik a kocka, amely nyolc egyenlő részre osztható, a negyedik szintén a kocka, amely nyolc hasábra osztható, az ötödik huszonekét egyenlő részre osztható kocka és a hatodik szintén kocka, amely

huszonkét hasábra osztható. Ő volt, aki a foglalkozásokba bevezette a papírhajtogatást is. (Kovács, 1994)

1.2. A játék sajátosságai

Ahhoz, hogy megértsük a játék jellegét, ismernünk kell azokat a jellemzőket, amelyek megkülönböztetik más tevékenységektől, mint például a munkától, tanulástól, alkotástól. A játékok sajátosságai a következők lehetnek.

1. A játékok a gyermekek spontán és szabadon választott tevékenységei, minden külső erőtől mentesen. A játék nem épülhet semmilyen körülmények között külső kényszerre. Hagyni kell, hogy a gyermek mindig maga válaszolja meg játékát és maga is oldja meg azok feladatait. Mindent, amit a gyermek átél, a saját javára fordíthatja, tanulhat belőle, fejlesztheti önmagát, tapasztalatokat szerezhet önmagának. Ezért is fontos hogy a játék külső környezeti kényszer nélkül épüljön a gyermekben. A játékot azért mondjuk spontán játéknak, mert nem hasonlít semmilyen ösztönös tevékenységhez, azok a tevékenységek, utánzások, még ha hasonlítanak is az ösztönös jelekhez mégsem ugyan olyanok. A környezet tükröződik vissza a játékban.

2. A játék örömforrása függ a játék mivoltjától is, minden játék másképpen lehet örömforrás a gyermekek számára. Mérei Ferenc szerint az örömforrás: maga a ténykedés, a manipuláció, az elképzelés szerzik a gyermeknek az örömet, nem pedig valamilyen szükséglete, vagy vágykielégítése (Mérei és Binét, 1978). Ezért egy kis gyermek nem csak annak örül, ha gyermekláncfűből elkészít egy nyakláncot, hanem már a gyermekláncfű összegyűjtésének öröme is érvényesül nála. És ezeket addig végzi játékosan, míg az új dolgot ad számára. A gyermek örömforrása összefügg a fejlődésével is. A legkisebb gyermekek számára örömforrás lehet, amit akkor tanul meg és egyfajtaban ismételteti és ennek öröme nevet. Ilyen tevékenység lehet pár hónaposoknál a hasra fordulás, majd hátra fordulás, váltakozó ismétlődése; tárgyak összecsapása; labda eldobása és felvevése és még más hasonló dolgok. A két-három éves kiscsoportos óvodás gyermekeknél az örömforrás már megnyilvánulhat mondókák, kiszámolók, népi játékok ritmikus mozgására, mondására. Öröm lehet egy gyermek számára, ha a játékban saját vágyait élheti, meg amit a valóságban még nem kapott meg, például ha testvér szeretne és eljátssza, hogy képzeletben egy kis testvérrel játszik, ruhát var neki, kölcsön adja számára játékait. Az óvodás gyermekek gyakran játszó a család szerepes játékot,

ahol megjelenik az apuka, anyuka, testvérek szerepe. Például, hogy az apa elmegy dolgozni, az anyuka főz, takarít, a gyermekek óvodások, iskolások, sokat játszanak, ezekkel a játékokkal képzeletben magát a felnőttek világába. Örömet lehet egy gyermek számára, ha a szülei veszekednek és ő ettől a támadó viselkedéstől mentesen elkezd játszani és kihagyja a szülői veszekedést. Vagy ha például a gyermek beteg volt és ez után a babájával is ezt játssza el, hogy beteg és meggyógyítja. A játékok öröme leginkább olyan helyzetekben nyilvánul meg, amely kellemes élmény a gyermekek visszagondolásaiban, ez lehet az otthon vagy az óvoda is.

3. A játék céltudatos tevékenység a gyermekek számára. Egy fiúgyermek mondjuk építő kockákból épít egy garázst és egy autót helyez el benne, ez nem ösztönös cselekvés, hanem céltudatos, látta szüleitől és ezt utánozza. Vagy egy kislány veszi, a babáját megeteti majd a vállára tévéen büfiztetni, ez is céltudatos tevékenység, hiszen valakitől, akár kistestvérét látta, hogy édesanyja így szokta büfiztetni vagy bárki mástól, ezeket a játéki tevékenységeket a gyermekek tudatosan végzik. Több esetben az is megfigyelhető, hogy van három gyermek, akik azonos témában játszanak, mégis más szerepet töltenek be, például főzős játékot játszanak, van, aki szakácsként főz, van, aki háziasszonyként, és van közöttük olyan, aki vendégeket vár. Minden gyermek magának válassza ki neki illő szerepét.

4. A gyermekek nagyon komolyan tudnak venni egy adott játékban való szerepét, olyannyira, hogy olyan erős az illúziója a játékban, hogy szinte azonosul a szerepével, amelyet a játék során tölt ki. Elvárja, hogy a kívülállók is szintén azonosuljanak vele. A komoly játék fogalma William Stern német pszichológushoz köthető.

5. A gyermek játékát sokszor jellemzik a kettős tudattal, hiszen a valóságot játssza el, de mindezt képzeletben teszi, de ez a tény a gyermek tudatában elválik egymástól. A játékhoz, ha tárgyakat használ, akkor a játék végén ezek a tárgyak visszakapják saját szerepüket és nevüket. Például a gyermek a játék során egy széket vonatozáshoz használ, a játék végén viszont tudja, hogy az egy szék és azon szoktak ülni leggyakrabban étkezésnél. Tehát bármennyire beleéli magát a gyermek a játékban, nem zökken ki a körülötte lévő világból.

6. Kisgyermekkorban leginkább a felnőttek cselekvéseit utánozza, mint például a tapsolás, csettintés. Később már egész helyzeteket el tud ez által játszani, például eljátssza édesapja reggeli rutinját, hogy leül egy fotelba, keresztbe teszi a lábát és elolvas egy újságot, vagy ehhez hasonló helyzeteket. J. Piaget véleménye szerint az életkor fejlődésével, egyre tökéletesebbé válik az utánozás. A gyermek elkezd mindent és mindenkit utánozni. Ezek lehetnek személyek,

tárgyak vagy a kettő összekapcsolva. A gyermek, ha egy adott személyt utánoz, az azt is jelentheti, hogy később az szeretne lenni, kislánynál például fodrász vagy sminkes, fiúknál tűzoltó vagy pilóta. (Bakosi, 2005)

1.3. A játékok felosztása és azok rövid jellemzése

A játékokat felosztás szerint négy különböző csoportra oszthatjuk fel: Gyakorló vagy funkcionális játék, szerepjáték, konstruktív vagy alkotó játék és szabályjáték.

A gyakorló játék olyan játék tevékenység melyben az ismétlések által gyakorolja képességeit. A gyermek 5-7 hónapos korától 2 éves koráig ismétlés által gyakorolja képességeit. Ehhez a csoporthoz tartozik a hangok, mozgások gyakorlása, a játék eszközök rakosgatása, és a különböző anyagokkal való játszás egyaránt. Susanna Millar szerint a gyakorló játék három fontos részből áll exploráció, manipuláció és ismétlődés.

Szerepjátéknak azokat a gyermekjátékokat nevezzük, amelyek által a gyermek a felnőttektől látott szerepeket játszák el. Ehhez a játékformához sorolhatjuk a drámajátékot is. A szerepjáték nem zárul le óvodás korban, hanem megmarad a kisiskolások kedvenc játékának is. Csupán annyi változás következik be, hogy a fejlődésnek köszönhetően egyre kevesebbet jelen lenni játékaikban a szerepjáték.

A játékok összeszerelése az óvodáskorú gyermekek kedvelt tevékenysége, amely meghatározza személyiségük fejlődését. A szerepjáték részeként az építő játék leginkább bővíthető. Az építő játékok fejlesztése során három megjelenési formát különböztethetünk meg: az első, azaz építő játékok különböző építő elemekkel, a második a félkész elemekből való építés és a harmadik különböző anyagokkal való építés. A játék és a munka közötti átmenet. A nagycsoportban önállósodik az óvodás korú gyermekek körében a konstruktív játékok és ez a fejlődés a kisiskoláskorban egyre jobban a munka jegyeire hasonlít.

Az óvodások következő csoportja a szabályjáték. Ide azok a játékok tartoznak melyeknek meghatározott szabályi vannak. Bár iskolában az a leginkább kedvelt játékforma, már elég korán 3,5-4 éves kortól játszák. A szabályjátékot mozgásos és fejlesztő csoportokra oszthatjuk. „Az óvodások szabálykövetését „kettős szabály tudat” jellemzik: kortársaikkal való együttműködésük során nem tartják be az egyébként örök érvényűnek tekintett szabályokat, nem értik, hogy azok célja a közös tevékenység összehangolása” (Mérei-Binét, 1971).

1.4. Mozgásos játékok típusai

1.4.1. Futójátékok

Futójátékoknak azokat az óvodai játékokat nevezzük, melyekben a játékeladatokat a gyerekek futással oldják meg Pásztory-Rákos, (1998). Az óvodában a játékok futtatására fordított idő, különböző szerepet tölt be a középső és nagycsoportosok életében. Az alsós korosztályos órákon az óra fő részében futójátékokat használnak, mert itt tudnak épülni a gyermekek egészséges testi fejlődéséhez szükséges kompetenciák, készségek. Ellentétben, az idősebb gyerekek körében a futójátékok inkább korai bemelegítést jelentenek, részeként kell használni. Az általános fejlesztő hatás mellett a futójátékok is nagy segítséget nyújtanak a térbeli tájékozódás ésszerű kialakításához.

Patak átugrás:

A játék leírása: 5-25 gyermek részvételével játszathatjuk ezt a játékot. A kijelölt játékterületen két kötél segítségével kijelöljük a patak területét. A gyerekek sorban állnak, és jelre megpróbálják átugrani a „patakot”. Azok a gyerekek, akik nem tudták átugrani a patakot, kiesnek a játékból. (Bíró, 2015).

Többféle ugrási formát is használhatunk:

- nekifutásból bal lábról,
- nekifutásból jobb lábról,
- helyből páros lábról.

Tűz, víz, repülő:

A játék leírása: a tűz, víz, repülő játékot az egész csoporttal játszathatjuk. Amilyen mértékben a csoportszoba lehetőségei megengedik, próbáljuk minél nagyobb területen játszani a játékot. Által bekiáltott vezényszó után, amely lehet tűz, víz vagy repülő, a játék előtt meghatározott testhelyzetet kell felvenniük a gyerekeknek, vagy a megfelelő helyre kell futniuk a teremben. A tanév során próbáljunk változatos feladatokat adni a gyerekeknek. Kétféleképpen számolhatjuk, kezelhetjük a gyerekek hibáit a játék során. Azok a gyerekek, akik az elhangzott vezényszó után nem az előre megbeszélt mozgást végzik, azok kieshetnek a további játékból. A másik verzióban pedig a rontó gyerek hibapontot kap, és a játék végén az óvónő összesíti a kapott hibapontokat. Azokat a gyerekeket mindenféleképpen emeljük ki a játék végén, akik nem kaptak hibapontot. A játék folyamán a gyerekek a kijelölt játékterületen, szabadon futnak, mozognak. (Bíró, 2015).

Fuss haza:

A játék leírása: a játékot 5-15 gyerek játszhatja egyszerre. Egy bója köré kötéllal kört alakítunk ki, ez lesz a ház. A gyerekek a körön kívül futnak a menetiránnyal megegyező irányban. Az óvónő sípjelére az a gyerekek nyernek, aki a lehető leggyorsabban beugranak a ház területére. Az a gyerek, aki elsőre ér be a házba, lesz a győztes. (Bíró, 2015).

1.4.2.Fogójátékok

Fogójátékoknak nevezzük azokat a mozgásos játékokat, melyekben a játékeladat az, hogy a fogó, üldöző utolérje, és meghatározott módon meg érintse a menekülőt. Ezt követően általában szerepcseré történik Pásztory-Rákos, (1998). A fogójátékot minden ovis csoportos gyermek bátran használhatja. A fogójáték nagyon széles, mert a legegyszerűbb szabályokkal rendelkezik. A különböző sporteszközöket használó, összetettebb szabályokat tartalmazó játékoktól, a játékok skálája terjed.

A fogójátékok jelentősége:

- Személyiségfejlesztés;
- Mozgásfejlesztés;
- sportjátékok előkészítése;
- reakcióképesség fejlesztése;
- gyorsaságfejlesztés;
- téri tájékozódóképesség fejlesztése;
- egyensúlyérzék fejlesztése.

Az egyensúlyérzék fejlesztése mindig legyen tisztában a játék természetével és a csoport létszámával. A játék megragadásakor különösen fontos, hogy gyermeke figyelmét a balesetveszélyes helyzetekre irányítsa. A kis és középső csoportban elsősorban a foglalkozás nagy részében alkalmazzák a markolójátékokat, míg a nagycsoportban a foglalkozás bármely szakában használhatjuk.

A fogójátékokat a következőképpen csoportosíthatjuk:

- egyszerű fogójátékok;
- fogójátékok házzal;
- fogójátékok eszközökkel;

- fogójátékok sportjátékok előkészítésére.

Gondoltam egy számot:

A játék leírása: a gyerekek közül kijelölünk egy fogót, aki 1-10 között kigondol egy számot. A többi gyerek hangosan számolni kezd a fogó körül. A fogónak minden számra, ami nem talál, egy hangos „NEM”-et kell mondania. Amikor a többi gyerek azt a számot mondja, amit a fogókigondolt, akkor egy hangos „IGEN” után meg kell próbálnia a többi gyerek közül valakit megfogni. Amelyik gyereket megfogja, az lesz az új fogó. (Bíró 2015).

Erre csörög:

A játék leírása: ezt a játékot a teljes csoport részvételével játszathatjuk. Egy kiválasztott gyerekeknek bekötjük a szemét. A többi gyerek körülötte ugrádozik vagy szaladgál, és azt kántálja: „Erre csörög a dió, arra meg a mogyoró.” A bekötött szemű gyerek megpróbál megfogni valakit a többiek közül. Amennyiben valakit sikerül megfognia, akkor az a gyerek lesz a következő bekötött szemű játékos. (Bíró 2015).

Páros fogó:

A játék leírása: a gyerekeket párokba rendezzük. Az egyik párost kijelöljük fogónak. Sípszóra indul a játék. A kijelölt fogópáros üldözi a többi szintén párban és kézfogással menekülő gyereket. Amint valakit megfognak, az a páros lesz az új fogó. Az új fogópáros nem adhatja vissza az elkapást annak a fogópárnak, akik őket megfogták. Csak a kézkulcsolással végrehajtott érintések számítanak. Amennyiben a kézfogás szétszakadt még az érintés előtt, úgy az nem számít elfogásnak. Akkor is fogóváltás van, ha a menekülő párosnak szakad szét a kézfogása. (Bíró 2015).

1.4.3. Sorversenyek és váltóversenyek

A sorozatversenyek egy csapatjáték, ahol a csapattagok egyszerre hajtanak végre játékfeladatokat. A csapattagok csoportrendbe vannak rendezve, és egyidejűleg végzik el a feladatokat a beállításkor meghatározott sorrendben. Kiválóan alkalmasak a motoros készségek fejlesztésére. Alkalmazható az alsó tagozatos és a felső tagozatos osztályok bármely részére. A sorsversenyeket pontozással értékelik. 4 csapat, az első helyért 4, a másodikért 3, a harmadikért 2, a negyedikért 1 pont jár. A játékban a legtöbb pontot szerző csapat nyer. A sorversenyeket három csoportra oszthatjuk:

1. Sorverseny helycseréve;
2. Sorverseny sorkerüléssel;
3. Sorverseny meghatározott távolságra.

Kézen járó százlábú:

Ügyességet igénylő, igen vidám játék. A százlábú feje a vonal mögött álló legelső játékos. Mindenki leguggol, kezével a földre támaszkodik. Az első felrakja mindkét lábát a mögötte guggoló vállaira, a második a harmadikéra, és így tovább. Egyedül az utolsó játékos használja mászásra a lábát is. Rajtjelre indulnak, az a csapat győz, amelyik utolsó játékosa leghamarabb áthalad a célvonalon. Amelyik csapat szétszakad, az kiesik a fordulóból.

Vándorlabda:

A csapatok oszlopban állnak fel, az első kezébe adunk egy labdát. Sípszóra a fejük fölött adogatják a gyerekek a labdát. Az a csapat győz, amelyiknél az utolsó gyerek hamarabb tartva a labdát „kész” kiáltással jelzi, hogy az adogatás befejeződött.

Adogatás terpeszben a lábak között:

A verseny játszható babzsákkal, labdával, de medicinlabdával is, attól függően, hogy a játékosok korához, erőnlétéhez melyik illik a legjobban. A csapatok oszlopot alkotnak, terpeszállásban, törzsdöntéssel helyezkednek el szorosan egymás mögött. Jelre az első játékostól indulva hátra adogatják a labdát. Az utolsó a szerrel a sor elejére fut, mindenki kicsit hátrál, hogy a vonal mögé kerüljenek. Addig ismétlik az adogatást, amíg újra az első játékos kerül az első helyre. Azonos számú csapatokkal kell játszani.

A váltóverseny szintén egy csapatjáték, amelyben a csapattagok felváltva, egyénileg hajtanak végre játékfeladatokat. Általában oszlopokban fordul elő. A váltóverseny játékokat pontozással értékelik. 4 csapat, az első helyért 4, a másodikért 3, a harmadikért 2, a negyedikért 1 pont jár. A játékban a legtöbb pontot szerző csapat nyer. A váltóversenyeket négy csoportra oszthatjuk:

1. Egyszer kerülő váltó;
2. Váltóverseny szemben álló oszlopokkal;
3. Váltóversenyek játékeszközökkel;
4. Váltóversenyek összetett feladatokkal.

Gólya viszi a fiát:

Két erősebb játékos keresztben összefogja a kezét, a harmadik, pedig felül rá, társai vállába kapaszkodva. A bója megkerülésével visszaérkeznek, ekkor indul a következő hármas.

Vízfordó váltó:

A csapatok egy-egy pohár vizet kapnak, a játékosok guggoló járásban kerülnek meg a bóját. A gyorsaságért 3, 2, 1 pontot kapnak, de a pohárban maradt víz mennyisége szerint is ugyanennyi pontot szerezhetnek.

Váltóverseny labdavezetéssel:

Az első játékrészben a pálya végén elhelyezett bóját kerülnek meg a játékosok labdavezetéssel, a második játékrészben szalamoszva vezetik a labdát babzsákok, bóják, vagy karikák kerülgetésével. A harmadik játékrészben egyik játékos a pálya végén elhelyezett kosárba (felfordított zsámolyba vagy karikába) helyezi a labdát, a következő játékos, pedig visszahozza, a negyedik játékrészben a játékosok kézzel gurítják maguk előtt a labdát, és visszaguríthatják messziről is a társuknak, aki amint megszerzi, máris indulhat, végül lábbal is lehet vezetni a bója megkerülésével. Az utolsó játékrész az utolsó játékos visszaérkezésével zárul.

1.4.4. Egyéni, páros versengések és küzdőjátékok

Egyéni verseny: Az egyéni játék egy közös csapatjáték, amelyben az osztály tagjai egyszerre teljesítik a feladatot. A győztes 1 pontot kap, a végső győztes pedig az a játékos, aki a legtöbb küldetés megnyerésével a legtöbb pontot szerzik.

Páros mérkőzés: Még a gyufákat is el lehet rendezni egyenes, körkörös és elszórt formákba, mint az egyes gyufák. A párok elhelyezhetők egymás mellett, egymás mögé, két egymással szemben lévő alapon, vagy váltakozva teljesíthetik a távot. A párok különböző módokon (váll, kézfogás, karfűzés...) is össze tudnak tartani a feladat végrehajtásához.

Küzdőjátékok: A küzdőjátékok olyan játékok, amelyekben fizikai összeütközést hajtanak végre játékküldetések végrehajtása közben. Ha küzdőjátékot használ, ügyeljen arra, hogy a játékosok és a hasonló erősségű csapatok egymással szemben legyenek. A játékszabályokat szigorúan be kell tartani a durvaság és sérülés elkerülése érdekében. Három csoportra oszthatjuk:

1. Páros küzdelmek;
2. Együttes küzdelmek;
3. Csapatküzdelmek.

Kakasviadal

Játékleírás: Hasonló nagyságú és erejű párokat alakítsunk. A párok tagjai egymással szemben mellső karkulcsolással helyezkednek el. Jelre egyarában szökdelve vállukkal ütközve próbálják egymást egyensúlyi helyzetükből kimozdítani, úgy hogy a levegőben lévő lábat le kelljen helyezni a talajra. Akinek sikerül a társát kibillenteni, az pontot kap. Győztes minden párból az a játékos, aki több pontot szerzett. Játoszható guggolásban is.

Játékszabályok:

- Csak vállal szabad a társat lökni;
- Durvaság esetén a szabályt megsértő pontot veszít.

Told ki a körből!

Játékleírás: A játéktéren egymás után három egyre kisebbedő kört rajzolunk a talajra. A játékosok a legnagyobb körben helyezkednek el. Jelre igyekeznek egymást a körből kitolni. Amelyik játékosnak mindkét lába a körön kívül érinti, a talajt kiesik a küzdelemből, és a következő körbe áll. Ha oda már ketten jutottak, újra kezdődik a küzdelem. Aki a második körből is kiesik, a harmadikban folytatja, és ha innen is kiszorítják, kiáll a játékból. Győztes az a játékos, aki a legnagyobb körbe utoljára marad. Második, aki a középső körben, és harmadik, aki a legkisebb körben.

Játékszabályok:

- Csak folyamatos tolással szabad a társat a körből kitolni;
- Tilos a lökés, rángatás, durvaság. A szabálytalankodók kiesnek a játékból;
- Egy játékost legfeljebb ketten támadhatnak.

Kötélhúzás

Játékleírás: A kötéel közepétől mindkét irányban 1 méter távolságra megjelöljük a kötelet. A kötelet a földre helyezzük úgy, hogy a kötéel közepe a játéktér felezővonalán legyen. A csapatok a kötéel két oldalán állnak fel egymással szemben. „Felkészülni" vezényszóra a csapatok megfogják a kötelet úgy, hogy a legelső játékos a jelzésnél fogja. Sípjelre húzni kezdik a kötelet arra törekedve, hogy az ellenfelet áthúzzák a felezővonalon. Az a csapat győz, amelyiknek ez sikerül.

1.4.5. Labdajátékok

A labdajátékok közé tartoznak azok a sportágak, amelyekben a labdát versenyeszközként használják. Az eddig tárgyalt játékok között volt egy labda is, de ez nem olyan fontos a következő mérkőzéseken. Ezek túlnyomó része csapatjáték. A csapatjátékok folyamatosan változó játékhelyzeteket tartalmaznak, ahol a játékosoknak együtt kell működniük a csapattársakkal és meg kell küzdeniük az ellenfelekkel. A siker feltétele az együttműködés és a helyes döntések sorozata.

Kidobó játék

Játékleírás: A játékosok a játéktéren szétszórtnan helyezkednek el. A játékvezető közéjük dobja a labdát, és aki elfogja, az célozhatja a többieket. Akit eltalálnak, kiesik a játékból. Győztes, aki utoljára marad.

Játékszabályok:

- A játékterületet elhagyni nem lehet;
- A labdával megtehető lépésszámot előre meg kell határozni;
- A találati felületet is előre meg kell határozni;
- Ha sikerül a felénk érkező labdát elfogni, az nem számít találatnak;
- Csak a közvetlen találat érvényes, ha a talajról vagy a falról pattan, nem számít találatnak.

Vigyázz a labdára!

Játékleírás: A csoportok arckört alakítanak, úgy hogy terpeszállásban a lábfejek összeérjenek. Azl egyik játékosnál a labda, aki jelre megpróbálja valamely játékos lába között a körön kívülre gurítani. A játékosok próbálják ezt megakadályozni a labda elfogásával. Akinél a labda a körön kívülre kerül, hibapontot kap. Győztes, akinek a játék végén a legkevesebb hibapontja van.

Játékszabályok:

- A labdát csak gurítani szabad;
- A körön kívülre került labdát annak kell visszahoznia, akinek a lába között kigurult.

Szabadulás a labdától

Játékleírás: A játékterületet felezővonallal, padokkal esetleg hálóval két térfélre osztjuk. A csapatok egy-egy térfélen szétszórtnan helyezkednek el. Mindkét csapat azonos mennyiségű

labdát kap, amiket jelre igyekeznek minél gyorsabban az ellenfél térfelére juttatni meghatározott dobásmóddal. Az érkező labdáktól is próbálnak minél gyorsabban szabadulni, azaz visszadobni. Pontot kap az a csapat, akinek a térfelén nincs egyetlen labda sem, ha csak egy pillanatra is. A játékvezető ekkor megállítja a játékot és a labdákat újra elosztják, ezután indul a következő játékmenet. Győztes az a csapat, amelyik a legtöbb pontot érte el.

Játékszabályok:

- Csak az előre meghatározott dobásmóddal szabad a labdákat az ellenfél térfelére juttatni;
- A felezővonalon nem szabad átlépni;
- Saját térfelén a labdákat lehet adogatni.

1.4.6. Élménypedagógiai játékok

Az élménypedagógia megadja a nagycsoportosoknak azt, amire ebben a korban szükségük van: szokatlan helyzeteket, szokatlan, izgalmas kihívásokat, és lehetőséget arra, hogy biztonságos és szervezett környezetben stimulációt találjanak, és gyerekek legyenek, közösségépítő eszköz emberek és felnőttek számára. Azonos. Ezt kiegészítette a résztvevők közötti különbségek viszonzása, legyen szó anyagi, személyiségi vagy faji különbségekről. A cél elsősorban a pozitív életszemlélet és személyiség kialakítása a gyermekekben, mert csak egy erős személyiség tud nemet mondani. Olyan kapaszkodókat kell biztosítanunk a gyermekek számára, amelyeket nem tekintenek akadálnak az egyre bonyolultabb világunkban való eligazodásban. Az élményszerű tanítási foglalkozásokon nem egyénekkkel, hanem csoportokkal dolgoznak, amelyek során a tagok a legtöbbet megismerik funkciójukról és egymásról. A csoportokkal való munka nem csak az iskolában elengedhetetlen, mert létezik egy formálisan kialakult csoport, hanem azért is, mert a csoportok (kortárs csoportok, referenciacsoportok) az óvodáskorú gyermekek fejlődésének természetes velejárói. Minden gyermek más közösségnek, csoportnak a tagja, ha tudatosan értékeljük ezeknek a csoportoknak a fejlesztését, összekovácsolását, az sokat fog jelenteni a jövőbeni munkánkban. Bízhatunk abban is, hogy a csapatok értéket és normákat alakítanak ki, és betartják azokat. Ha egy jól működő csoportban egy csoporttag rendellenesen viselkedik, a csoport kirúgja. Bármit meg tehetünk, hogy csatlakozhassunk egy számunkra értékes csoporthoz – mindaddig, amíg megéri. (Tóth, Kádár, 2009.)

Csetepaté

Játék menete: A közismert kő, papír, olló játék csoportos és mozgalmasabb változata, melyhez szükség van a csoporton belüli kommunikációra, szervezethez és önfegyelmre. Készítse elő a játékterületet, jelölje ki a pálya középvonalát és 5-5 méterre tőle a határvonalakat. A játékosok minden forduló előtt egyeztetik, hogy a három lehetőség közül melyikkel szállnak „harcba” a győzelemért! A csapat minden tagjának ugyanazt a jelet kell mutatnia. A kő csorbítja az ollót, a papír becsomagolja a követ, az olló elvágja a papírt. A csapat tagjai bemennek a középvonalhoz és háromra bemutatják az előre megbeszélt jelet. Majd a vesztes csapat tagjai visszafutnak a határvonaluk mögé, a győztes csapat tagjai pedig megpróbálják elkapni addig, amíg nem futnak át a határvonalon. Akit elkaptak átkerül a győztes csapathoz.

A játék befejezése, lezárása: az a csapat nyer, akik megfogják az ellenfél összes játékosát, amíg az egyik csapat el nem fogy. (Tóth, Kádár, 2009.)

Menekülés a lávából

Játék menete: Egy képzeletbeli lávafolyamon kell átkelnie a csapatnak, gerendák (pad) és téglák (zsámoly) segítségével. A felhasznált gerendákat az átkelés után fel kell szedni. A megoldás egy logikai folyamat, a kivitelezés pedig ügyességet igényel.

A játék befejezése, lezárása: az a csapat nyer aki, hamarabb eljut a kijelölt célig. (Tóth, Kádár, 2009.)

1.4.7. Népi játékok

A népi játékok a szabályokhoz kötött, szájhagyományokból eredő és terjedő játékokat jelentik, amelyeknek különböző helyeken változatai jelennek meg.

Amerikából jöttem

Kiválasztunk két játszót, akik kimennek, és megbeszéljük, hogy melyikük milyen virág lesz (pl. egyik az ibolya, a másik a hóvirág), továbbá, hogy milyen mesterséget fognak mutatni: annak nem kell valódi mesterségnek lennie, bármilyen tevékenység lehet (virágot szedni, fára mászni stb.). Azután bejönnek, és mondják:

Amerikából jöttem, híres mesterségem címere e. m. (vagy más)!

A kiválasztott tevékenység két szavának vagy két szóelemének első betűit mondják. Ezután mindketten neki fognak mutogatni, hogyan is kell edényt mosogatni, vagy ha más betűket

mondtak, akkor azt a tevékenységet végezni. Aki kitalálja, hogy miről van szó, attól megkérdezik, hogy a két virág közül melyiket választja (azt természetesen nem tudja, melyikük melyik virág). Amelyiket választja, az a virág megy vele ki újabb virágnevet és mesterséget választani, a másik pedig beül a kitalálók közé. (Bereczky, Domokos, Olsvai, Paksa és Szalay, 1984.)

Csön-csön gyűrű

Kiválasztunk valakit osztogatónak, egy másikat keresőnek. Kör beállunk, összetett két tenyerünket magunk elé tartjuk; az osztogató bejön a körbe, a kereső kicsit odébb áll. Az osztogató egy gyűrűt két tenyere közé szorít, és összetett kezeit egymás után a körben állók kezei fölé tartja. Énekeljük:

Csön, csön gyűrű, arany gyűrű,
nálad, nálad ezüst gyűrű,
itt csörög, itt pörög, itt add ki!

Közben az osztogató valakinek a két keze közé becsúsztatja a gyűrűt, de úgy, hogy ne lehessen látni, kiébe. A dal végén jön a kereső, nézegeti a kezeket, aztán rámutat egyre, akinél gondolja, hogy ott a gyűrű. Ha megtalálja, cserélnek; a kereső lesz az osztogató, akinél megtalálja a gyűrűt, az lesz a kereső, a volt osztogató pedig beáll a körbe a többiek közé. Ha a kereső téved, és nem ott van a gyűrű, ahol gondolta, újra ő megy ki. (Bereczky, Domokos, Olsvai, Paksa és Szalay, 1984.)

Fehér liliomszál

Kiválasztunk valakit fehér liliomszálnak. Körbe állunk, ő beáll a kör közepébe. És az énekre mutogatjuk. Énekeljük:

Fehér liliomszál,
Ugorj a Tiszába,
Támaszd meg oldalad
A nagy vasvillával,
Meg is mosakodjál,
Meg is fésülködjél,
Valakinek kötényébe
Meg is törölközzél!

A dal végén a fehér liliomszál választ valakit, beáll a helyére, és akit választott, az megy be a körbe. A dal végén ő fog választani megint valakit.(Bereczky, Domokos, Olsvai, Paksa és Szalay, 1984.)

II. SZEMÉYLISÉG FEJLŐDÉSE GYERMEKEKNÉL

2.1. Fejlődési fázisok és azok jellemzői gyermekeknél

A fejlődés épp úgy érinti a testi és a kognitív folyamatokat, mint az érzelmi és a társast. Ezek az életünk során fejlődnek, de fontos megjegyezni, hogy nem egy tempóban és nem egyszerre fejlődik, hanem folyamatosan az embertől függve. W. Hansen (1955) a gyermekkort két fő fázisra bontja, a fejlődés korai fázisára, amely születéstől a 4 és 5 életévig tart, valamint a fő fázisra, amely iskoláskortól a pubertás korig tart. (GünterClauss – Hans Hiebsch, 1973).

Első fázis: Újszülött 0-2 hónaposig

A gyermekek fejlődése, mint tudjuk, nem a születéssel kezdődik, hanem már a fogantatás pillanatától. A születést megelőző fejlődést prenatális fázisnak nevezik. Ez a fejlődési szakasz az embernél átlagosan 280 napig tart, vagyis 9 hónapig. Minden hónapban elkezd magá a magzat kifejlődni, amely az agy illetve gerincoszlop fejlődésével kezdi fejlődését az 5 héten, és a 28 hétre született magzat már életképes lesz. Az újszülött napi tevékenysége az alvásból illetve evésből áll ki. Egy újszülött általában 24 órából 20 órát alvással tölt. Mikor egy gyermek megszületik a központi idegrendszer két fontos szakasza közül az egyik funkcióképes a másik pedig nem. Ekkor még csak azok a funkciók érettek, ami magához az életben maradáshoz szükséges, ilyen a lélegzés, szívdobogás, vérkeringés irányítására szolgáló funkciók. Az újszülött motorikájához tartozik az ordítás, ébredés utáni nyújtózkodás, rugdalózás. Reakciókat válthat ki az újszülöttből az ajtó becsapás, hirtelen napfény, hideg vagy éppen meleg fürdővíz, savanyú folyadék, stb.

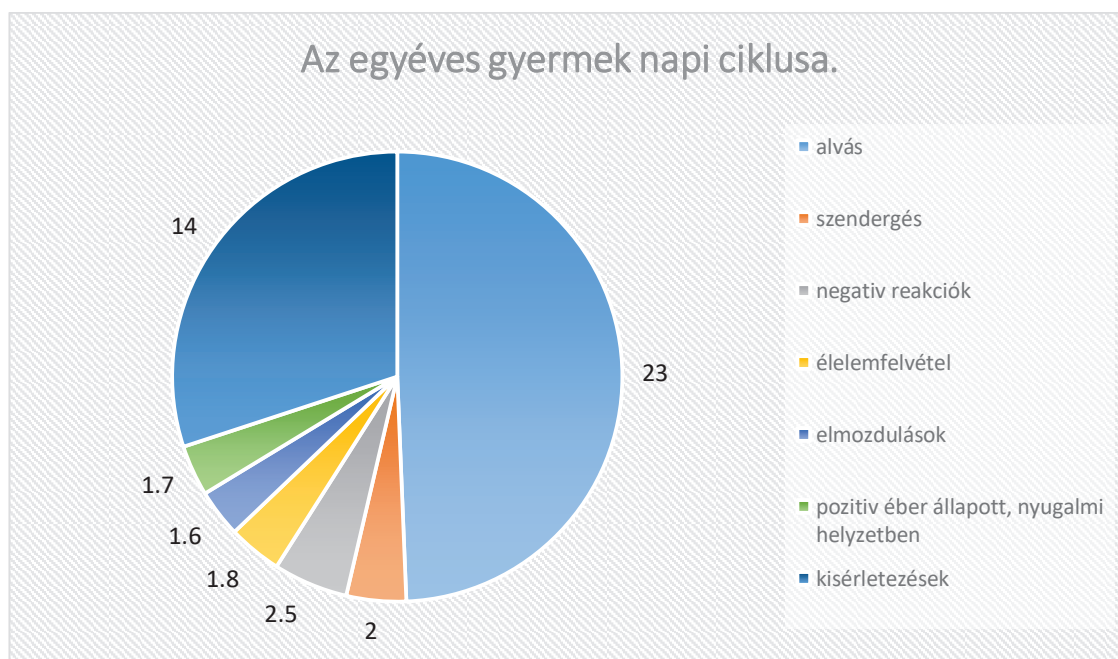
Az újszülött összes reakciói feltétlen-reflektorikus úton következik be. Ha megérintünk az újszülött ajkát, szopó mozdulatot válthatunk ki. Ha a kézfelület belsőjéhez valamilyen tárgyat értetünk, a kéz becsukódik. Ha a szemet fénysugár éri, a pupilla beszűkül. Mind ezekben az esetekben a motorikus reakció feltétlenül és akaratlanul következik be. (Stern, 1904).

Egy újszülött szenzibilitása már néhány órás gyermeknél is megfigyelhető. Az ajkak, lábak, kezek megérintése reakciót vált ki. Viszont a has és a mell tájéka még teljesen érzéketlen. Fejlett

a helyzeti érzékelése és a hőmérséklet érzékelése is. Az ízlelési és szaglási ingerek kifejletlenek, ezért is van, hogy a gyermeknek ízlik az egyhangú táplálék, míg a szülőnek nem. Napok elteltével funkcióképessé válik a látás. Legkésőbb a hallás tevékenysége jelentkezik. A gyenge vagy közepes hangokat még nem képes felfogni, csupán az erősebb hangokat, mint az ajtóbecsapás, autóduda, tapsolás.

Második fázis: Csecsemő 2 hónaptól -1 évesig

Ebben az időben sokat bővül a gyermek cselekvési köre, ekkor tanul meg ülni, állni, mászni, és néha már járni is. Mint ahogy az 1. ábrán is látható a gyermeknek az első életévében az alvás teszi ki a legnagyobb cselekvést, majd a cselekvésekkel való kísérletezés, mikor feláll, lépeget, merészebb cselekedetekre képes.

1. Ábra. (Ch. Bühler és H. Hetzer, 1927)

Ha első év alatt egyre inkább nagy szerepet kap az akaratos magatartás, ennek a korai formája a saját testtel való játék, amikor megérinti az arcát, szopja az ujját, rugdalózik, megfogja a saját kezét, stb. Ebben a korban jelentkezik a tárgyak után való nyújtózás is. A karjával jelezve kinyújtja a tárgy felé, amit szeretne megfogni. 6 hónapos korára a gyermek összekapcsolja a szem és a kéz működését. Felfedezi a játékokat, mint a csörgő, labda, stb., ami meg fér a

kezében, azt ő a szájába veszi, tapogatja, ütögeti, elhajítja. Létre jön az érzékszervek célszerű használata. (Leontyev, 1951).

Harmadik fázis: Kisgyermek 1-3 évesig

Csecsemőkorban a gyerekek meg tanulnak egyenesen járni. Meg tanul beszélni, és a játékon keresztül belép az élet olyan területeire, amelyek eddig zárva voltak előtte. Az intim személyes átalakulás serkentő hatása rendkívül fontos a korai gyermekkori normális szellemi fejlődés kialakulásához. A gyerekek gondolkodási képessége a nyelv elsajátításával egyre magasabb lesz. A kisgyermek még mindig leginkább önmagukra gondolnak. A mozgást egyre inkább a frontális kéreg funkciója irányítja. Kialakul a gyermek akarata. Az első dackorszak kedvezőtlen oktatási körülmények között fordulhat elő. A gyerekek viselkedését elsősorban az érzelmek vezérik. Ezért megváltoztatja a célgondolatot, miután elveszti motiváló hatását. (Hansen, 1949).

A beszéd fejlődése különböző szakaszokban történik. Az ordítás, gügyögés, és kontaktjátékok a beszédét készíti fel. A szóelsajátítási szakaszban a gyerekek feltételes kapcsolatokat létesítenek az érdeklődési tárgyak és azok neve között. Később a gyerek rájön, hogy minden tárgynak van neve. A „Mi ez?” kérdés az aktív szókincs gyors bővüléséhez vezethet. A beszéd megértésének képessége megelőzi a beszédet. Végül a gyermek megtanulja, hogyan kell több szóból mondatot alkotni, és megtanulja a szavak grammatikai átalakítását. (Stern, 1928).

A játék tipikus cselekvési forma az óvodában. Megkülönböztethetünk funkcionális, fiktív és építőjátékokat. Ezek különleges jelentéssel bírnak a gyermek tanulási folyamatában. A funkcionális játékban a gyerekek irányíthatják testüket, finom hangolhatják a céltudatos, tudatos mozdulatokat, a fiktív játékban az emberi kapcsolatokat ragadják meg és utánozzák, az építő játékokban az anyagok kezelésében szereznek tapasztalatot. (Leontyev, 1952).

Negyedik fázis: Óvodásgyermek 3-6 évesig

A korai iskolai évek során a gyermek tapasztalatai, jelentései, ismeretei és készségei rendkívüli módon bővülnek. Játékos, ötletes és érzelmileg határozott gyerekek lesznek olyan tanulók, akik már részt vehetnek az együttnevelésben. Az óvodába járás minden bizonnyal elősegíti ezt a fejlődést. A gyermek szociális tapasztalatai túlmutatnak a családon. A gyermek szociális hajlamai kifejeződnek. A felnőttek vezetésén kívül ideje nagy részét társai társaságában tölti. Mindenesetre az óvodások csoportja még mindig nagyon független és még mindig nagyon széttagolt. Az óvodások gondolkodása még eredendően a teljességet hangsúlyozza. A mesék adott szakaszaira való nyitottságot, az élettelen tárgyak és állatok utánzására való hajlamot jól támogatja a gazdag képzelőerő. Az óvodások fogalmai gyakran nem világosak, és az megvilágításos tapasztalatokhoz kapcsolódnak, gyakran eltérnek a szokásos meghatározástól. Az óvodások viselkedése kezdetben impulzív marad, és a szakasz vége felé tartósabb jellemzőket vesz fel, ahogy a célok gyorsan változnak. Ha választania kell az általa választott vagy elfogadott feladatot, a megkezdett cselekvés elvégzése iránti érdeklődés felkeltése lehetővé teszi a gyermek számára, hogy egyre jobban túljusson a tevékenység kellemetlenebb fázisain. Az óvodások megtanulják a rajzolást, mint új kifejezési formát. A gyermekrajzok még nem tükrözik hűen a valóságot, de a tárgyaknak csak azokat a jellemzőit tartalmazzák, amelyeket a gyermek fontosnak tart. Ha a gyerek be tud illeszkedni a társak társaságába, és kiscsoportokban tanul, akkor mehet iskolába. A legtöbb gyermek hat éves korára éri el ezt a fejlődési szakaszt. (Heckhausen és Kemmler, 1957).

Ötödik fázis: Alsó tagozatú iskolás 6-9 évesig

A tanév első három-négy éve egységes fejlődési szakasznak tekinthető. Az ebbe a korcsoportba tartozó gyerekek fizikailag különböznek az óvodásoktól. Motoros készségeik még kifejezett „mobilitás” mellett is fegyelmezettebbek, mint a fiatalabb gyerekek. Ezek az alapkövetelmények az iskolába járáshoz és az alapvető motoros készségek elsajátításához. Szellemi állóképességükben is fontos fejlődési előrelépés figyelhető meg. A gyermek „én” és „világa” tapasztalatilag különálló. Míg a kisgyermek elsősorban „önmaga viszonyában” éli meg a világot, mára a világhoz való viszonya egyre objektívebbé válik. Ezt a felhívást "naiv

realizmusnak" hívják. Az észlelés fejlődésében ehhez a korszakhoz tartozik az elmozdulás a átfogóan észlelő magatartásról az egyre inkább analitikus percepcióra. Ezzel párhuzamosan a térérzékelés is egyre objektívebbé válik. Az érzékelés és az érzelem szoros összefonódása fellazul. (Handel, 1958).

2.2.A játék szerepe a fejlődésben

Gyermekkorunk boldog emlékei közé tartoznak a szüleinkkel, osztálytársainkkal, barátainkkal és pedagógusainkkal való játék élményei. Később, felnőttként a saját gyerekeinkkel fogjuk végezni ezt a tevékenységet. A játék során megtanítjuk gyerekeinket, hogy együtt éljenek a kudarccal; örüljenek a sikernek és érezzenek együtt másokkal; bátorítjuk azokat, akik nem nyernek; és megértjük velük, hogy nyerni vagy veszíteni szórakoztató, mert együtt vagyunk. A játékosok megtapasztalják a játékszabályokat is, amelyeket mindenkinek be kell tartania. Ugyanakkor jól éreztük magunkat a stratégiák kipróbálásában, beszélgetésben, egymás iránti izgalomban, verekedésben, tülekedésben. A játékok nem csak szórakoztatóak. Ez sokkal több annál. Ez a csecsemők legfontosabb tevékenységi formája, és létfontosságú fejlődésükhöz. Mindannyian szeretünk játszani, de a játékok igazi mesterei a gyerekek.

A játékok fontos szerepet játszanak az értelmi, szociális, érzelmi és nyelvi készségek fejlesztésében. Lehetővé teszi mind a felnőttek, mind a gyerekek számára tudás megszerzését, ami valójában tanulás. A születés utáni pillanattól kezdődik. A kisgyermek megragadja a csörgőt, megszorítja az ujjainkat, dobálja a tárgyakat és felveszi azokat. Órákig játszott így. Később szétszedi, majd összeszereli, hordja, rakogatja és összegyűjti a tárgyakat. Valójában ez a játék a finom és remek motoros készségek fejlesztését is segíti. Erősíti az izmait, amelyek nélkülözhetetlenek a mászáshoz, járáshoz és tárgyak emeléséhez. Tárgyak megfogásával, érintésével azok tulajdonságait is felfedezte, és mindent megtapasztalt, amit csak lehetett vele. Ha belegondolunk, az ehhez hasonló játékok a találékonyságot, a képzelőerőt, a kreativitást és a problémamegoldó készségeket is fejlesztik.

A gyerekek „tortát” sütnek a homokozóban, és hamarosan rájönnek, hogy a homok csak akkor képződik jól, ha kissé nedves. Így a játék segít a kisgyermeknek megérteni a világot. Vajon miért teheti ezt haszontalannak tűnő tevékenységekkel - tárgyak egymásra rakásával, nézegetésével, szétszedve, kopogtatva, dobálva – olyan mélyre, olyan hosszan kezelni.

Sigmund Freud értelmezésében a „képzelet és a játék a vágyak kivetítése, a konfliktusok, a kellemetlen események megismétlése azzal a céllal, hogy felülkerekedjünk rajtuk”. Ezért a játék nagyszerűen alkalmazható a pszichoterápiában is mint a katarzisz megélésének egy lehetséges formája. A pszichoterápia és játék kapcsolatának még konkrétabb megvilágítását találjuk Winnicott leírásában: „Pszichoterápia során két személy játék mezején fedi át egymást. Pszichoterápiában két ember játszik egymással. Ebből következik, hogy ott, ahol a játék lehetetlen, a terapeutának az a dolga, hogy a páciens játékra képtelen állapotból játékra képessé tegye.” (Patakfalvi, 2009).

Különböző játéktevékenységek kísérik az embert születésüktől fogva haláláig. Keserű, élethosszig tartó ember az, aki már nem szívesen játszik. A pszichológusok gyakran kétféle játékot különböztetnek meg: funkcionális és szerepjáték. Az előbbiben a gyerekek játszanak elsődleges céljuk érdekében. Tárgyakat fognak, labdákat dobznak, hengerelték, építik, egymásra rakják, összeszerelik, szétszerelik és összeszerelik. Ez a szerepjáték nem csak arról szól, hogy a gyerekek kitalálják a történetet a babának, az autónak, de a dolgok eltérnek az eredeti szabályozástól felhasználói célközönség. Például egy fakanál telefonnak vagy dobverőnek használja vagy vezessen autót, hogy tárgyakat toljon a párnája alá, a beszorult játék, azaz autó elütésével kalapácsként kiszabadul. Visszatérés szülőként, pedagógusként azt tapasztaljuk, hogy a kisgyermekek játszanak. Az autója nevében beszélt, és hamis beszélgetést folytatott a medvével. Például: "Szia, plüssmaci. Elviszem, de nem ülhetsz be a kocsiba. Hozok egyet neked is, a teherautó elvitte, nem baj, normális vagy targonca."

A pszichológusok szerint ez már nagy fejlemény a gyerek számára. Fejlessze a kognitív képességeket a szimbólumok fejlődésével gondolkodás. Az előző példa szerint fakanál használatakor a gyermek két tárgy között érzékeli az alakot, nem a telefont hasonlóságok, félre tudja tenni a fejében a fakanál tudását - Anya ételt kevert hozzá - és ideiglenesen ki tudta venni a telefonból. Előzetes ismeretekkel rendelkezzen más tudományágokról. Így az elmében létrehozható egy új, ideiglenes, képzeletbeli kijelző bemutatásakor szét kell szedni az agyban már meglévő tényleges információkból. Gondolatában ekkor teremtett egy világot, „mintha” jó életet élhet és elhelyezheti magát. Ebben az esetben a fakanál a telefon. Miután eljátszotta ezt a szerepjátékot, azonnal tudni fogod, a funkciója alapján használatához keverje össze az ételt. A pszichológusok ezt hiszik a szerepjáték világa „úgy tűnik” az öregedés fontos előfeltétele. A gyerekek megértik, a mi lenne, ha kijelentések jelentését. A gyermekek általában a második

életében, gyakran az ötödik évben jelennek meg, a hatodik évig tart. A játék arról szól, hogy mit gondolsz. Különböző tárgyakat kell mutatnia, ne feledje a rájuk osztott szerepeket. Ez fontos a memória fejlődéséhez. Fontos tehát, hogy az óvodákban, iskolákban is legyen sok játék. Gyerekekkel játszunk, fejleszthetjük a memóriájukat, ami nagyon fontos a sikeres tanuláshoz. Azt is tapasztalhatjuk, hogy nem a nincs torta, péksütemény, baj a kicsiknek. Tulajdonképpen egyiket sem a baba krumplítűzhely, az edényből víz pótolja. Ha gyermekeink a játékokban más tárgyakkal helyettesítik a fizikai tárgyakat, ezekre a játék során emlékezniük kell, ez nem könnyű mert ezek a tárgyak gyakran egyáltalán nem olyanok néha szimbolikusak. (Piaget, 1999)

A szimbólumjátékok, szerepjátékok verzióiban, építőipari játékok. Érdekes módon Einstein állítólag azt sem tudta, hogy három éves beszél, de ő kirakós játékokat és blokkokat játszik. Gondolatait ilyen módon közölte: „Az ember arra törekszik, hogy a számára legmegfelelőbb formában leegyszerűsített és érthető képet alakítson ki magának a világról; arra, hogy a tapasztalatok világát, amennyire lehetséges, annak képével helyettesítse, és ez által fölébe kerekedjék.”

A közösség tagjának lenni valójában a hasonlóan a szabályok, viselkedés, nyelvi formák játékához, a törvény által lefektetett szabályok hasonlóak a játékszabályokhoz, majd később a gyerekek elkezdtek szabályokat alkotni maguknak.

Azt is tapasztaltuk, hogy a gyerekek gyakran találgatnak játék közben valamit, mondták. Ezeket érdemes megnézni, mert ez mind egy jel szülőknek és tanároknak a gyermekek emlékezetéről és képzeletéről, beszédéről. Megfigyelhetjük, hogy az képzelt számok áramlása eltérő párbeszéd, ha csak maguktól, különben ha több társával játszanak. Vagyis ugyanarra a helyzetre különböző nyelvi formákat használnak. Képesek belépni és kilépni a szerepjátékból. Bármilyen képtelen történeteket is kitalálnak jelenleg, nem vagyunk jogosultak, mert akkor elcsüggednek a történeteik, a képzeletük. Megnyilvánulásaik is fejlődnek, később valódi tudás úgy, hogy megszerezzük a lehetetlent, kitalált sztorit. (Kovács és Bakosi, 2005)

Ez a fajta játék az érzelmi fejlődés szempontjából is fontos. Egy válás, új apa, anya vagy testvér érkezése a családba. Könnyebb kezelni a nagyszülők elvesztését a szerepjáték során. Gyermekeink, segítsétek megoldani a problémákat. félelmek a gyerekektől. A szerepjáték során többet megtudhatunk örömeiről és gondjairól is. Ha meg akarjuk akadályozni a féltékenységet, babák segítségével játszunk. Így az érzelmi reakcióinkat is javíthatjuk játék közben. A játék felkészíti a gyerekeket a felnőtt életre is, iskolás korban hatalmas szerepet kapnak a szerep- és

drámai játékok, valamint az építőjátékok. Szerepeket, tevékenységi formákat utánoznak különböző helyzetekben gondolkodnak, alkotnak, cselekszenek, együttműködnek.

A játék által létrehozott képzeletbeli világ miatt jól érzik magukat. Mindenféle következmény nélkül részt vehetnek, miközben sok hasznos tapasztalattal rendelkeznek. A játék sikert és győzelmet hoz nekik, néha pedig kudarcot. De ez csak átmeneti, meg tanulják kezelni, elviselni bármit. Mit tudunk ajánlani a játéknak? Megteremthetjük a gyermekek önmegvalósítását, fejleszthetjük az önkifejezést. Megtanítjuk megtanulni és betartani a szabályokat, kreativitást és játékot együttműködést, empátiát mások helyzetébe, biztosítjuk a sikert, tanítjuk őket túrni, kezelni a kudarcot, megtanítani, alkalmazkodni.(Vajda, 1994)

III. KUTATÁS

3.1. Kutatási célok, kutatási kérdések és hipotézisek

Kutatási cél: az óvodás korú gyermekek személyiség fejlődésének megfigyelése csapatjátékok segítségével.

Kutatási kérdések:

- Milyen módon biztatják egymást az óvodáskorú gyermekek, csapatjátékok végzése közben?
- Milyen a csapatszellem az óvodáskorú gyerekek körében?
- Milyen mértékben fejleszti a csapatjáték a gyermekek személyiségét?
- Mennyire figyelnek oda egymásra a játékok végzése közben?

Hipotézis: feltételezem, hogy az óvodáskorú gyermekek együttműködését nagymértékben fejlesztik a csapatjátékok.

3.2. A vizsgálat körülményei és helyszínei

A vizsgálat első helyszíne a Badalói Református Édenkert Óvoda épületében történt. 2022. november 7-én és február 21-én. Az óvoda 2019-ben nyitotta meg kapuit Magyarország támogatásával felzárkóztatás és társadalomba való beilleszkedés céljából. Az épület 20 gyermek befogadására, nevelésére képes, amely jelen körülmények között 8-10 gyermekre csökkent. Szép tágas udvarral rendelkezünk ahol lehetőség nyílik a gyermekeknek játszani, szaladgálni, sport feladatokat végre hajtani. A bejárat után névre szóló szekrények várják a gyerekeket, a csoportszobában különböző játék sarkok vannak kialakítva a gyermekek számára, a csoportszobán belül szoktunk játszani népi játékokat, és itt szoktunk sport versenyeket végre hajtani. A csoportszobán kívül található még mosdó, mosószoza, konyha, élelmiszer raktár, hálószoza és egy mindenes raktár, ahol a torna felszereléseinket is tartjuk, bójákat, színes nagy és kis labdákat, hulahopokat, homokzsákokat és színes pálcikákat. A csoport vegyes korosztályból áll össze 3-tól-6-évesig. A kollektíva minden egyes nap a legjobb tudása szerint felügyeli a gyermekek, mint testi, mint pedig a lelki fejlődését. A tornafoglalkozások részesei

minden napi életünknek népi játékok, fogócskák, versenyek játszásával, amely minden esetben nagyon jól sikerül a gyermekeknek és a legfőbb, hogy minden alkalommal nagyon élvezik is.

A vizsgálat második helyszíne a Badalói Margaréta Óvoda épületében történt 2022. november 22-én és március 8-án. Az óvoda 2020-ban nyitotta meg kapuit Magyarország támogatásával. Az udvarán csúzda, homokozó és különböző játékok várják a gyermekeket. Ablakait, ajtóit mindig az évszaknak megfelelő dekorációk díszítik. A bejárat utáni folyosó után egy nagyobb tér található, ahol a szerepeket szokták tartani. A csoportszobák belső részében különböző játéksarkok, orvosi, főzős, fodrászos, építő, mese sarkok vannak kialakítva. Három kis asztal kis székekkel körül rakva is a csoportszobában található. A csoportszobán kívül mosdók, mosószoba, konyha, kellékes raktár, élelmiszer raktár és hálósobák található. Az óvoda 40 gyermek befogadására, nevelésére képes, de sajnos a jelenlegi helyzet miatt több család is külföldön tartózkodik, és ez meglátszik a gyermekek számán is, jelenleg 10-12 fő az, amely rendszeresen jár óvodába. A kollektíva 14 főből tevődik össze: amelyek dadákból, óvónőkből, szakácsokból, nővérből áll. Két csoportjuk van, a kis csoportban 2-től - 4 éves korig vannak gyermekek, a nagy csoportba 4-től - 6 évesig. A testnevelés minden napi része óvodás életünknek, népi játékok, reggeli torna keretein belül és még heti kétszer testnevelési foglalkozás is van külön a számukra, ahol a legtöbbször vetélkedőket, versenyeket csinálnak.

3.3. Kutatási módszerek és a minta bemutatása

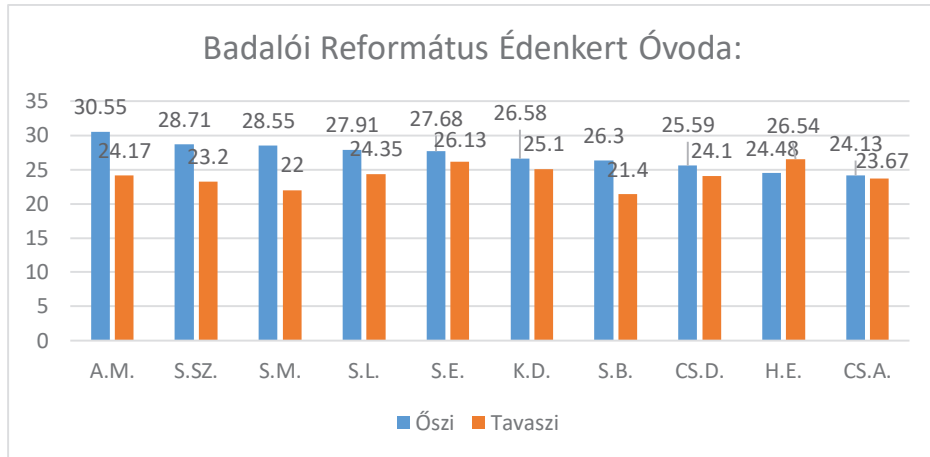
A kutatás módszerének a megfigyelést választottuk mozgásos játékok végrehajtása közben. A kutatást első sorban egy óvodában szerettem volna, végre hajtani, de mivel a gyermekek száma az első felmérés során az első óvoda csupán 10 gyermekkel rendelkezett, hiszen a háború következtében több család is külföldre költözött, így arra az elhatározásra jutottunk, hogy bevonjunk egy másik óvodát a felméréshez, hogy minél több gyermek és minél hitelesebb információt kapjak a kutatásomhoz. A felmérés során 5 staféta feladat volt a gyermekek számára, amelyek több feladtból álltak össze. Először mindenki egyesével időre ment végig a stafétákon, majd pedig csapatban szintén időre, a végén összesítve jöttek ki az eredmények. A pályák hossza változó volt, de 10-12 m közöttiek. A megfigyelést a következő staféták végzése közben hajtottam végre:

1. Staféta: 5 darab bóját kellett megkerülniük, amelyek hullámosan voltak a földre letéve, aztán hullahoppba kellett bele és ki ugraniuk, egy kosárból kellett 5 darab kislabdát, 5 darab bója tetejére tenni egyesével és a végén egy szék megkerülésével visszafutni a pálya kezdetéhez.
2. Staféta: 4 darab hullahoppba kellett be és ki ugrani hullámosan, aztán egy kis asztal alatt átmászni, egy rongyból készített egyensúlyozón keresztül menni és a végén egy szék megkerülésével visszafutni a kiinduló ponthoz.
3. Staféta: egy padon egyensúlyozva kellett keresztül menni, egy kosárból egyesével labdákat kellett vinni 3 darab hullahoppba végül futás szék megkerülése és visszafutás.
4. Staféta: 3 párnán kellett keresztül menni, aztán egy vödörből sózsákot dobni egy kosárba és egy hengeren keresztül ugrálva eljutni a székig megkerülni és visszafutni.
5. Staféta: 6 darab színes rúdon keresztül ugrálni, aztán 3 nagy kockából, tornyot kellett építeni egy kisasztalra végül székekre tett rudakon kellett keresztül lépni, végül megkerülni a széket és visszafutni.

3.4. Eredmények

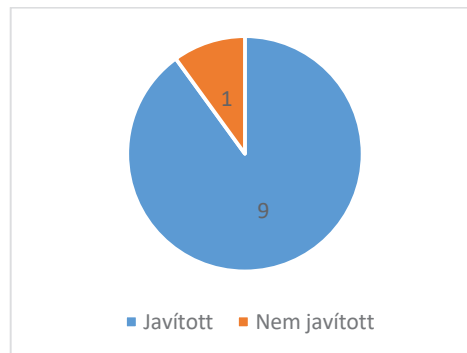
A gyerekek megfigyelése egyéniben szétbontva:

2. Ábra. Első őszi és tavaszi staféta eredményei a Badalói Református Édenkert Óvodában

Forrás: saját kutatás

3. Ábra. Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye

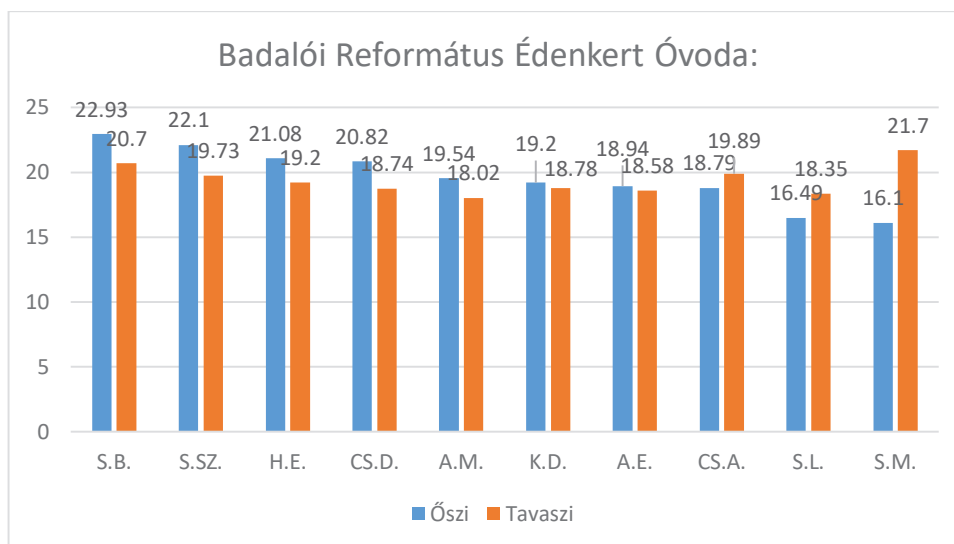

Forrás: saját kutatás

Ha a kettes ábrát figyeljük meg akkor látható, hogy egy gyereket leszámítva minden gyermek fejlődött a 3,5 hónap alatt. Ez annak köszönhető, hogy a foglalkozások során többször is bevezetem bójás játékokat, amin keresztül javult a figyelmük és a koncentrációjuk. Az egy kislány H.E. fejlődése, azért nem látható, sőt a felmérések során rosszabbodott, mert sokat tett neki a betegség miatti kimaradás az óvodából és ez által nem volt lehetősége annyit gyakorolni,

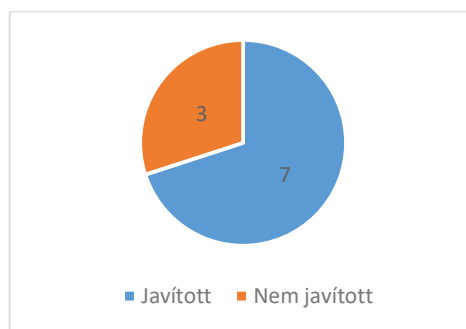
mint a többi gyermeknek. Ha a 3 ábrát nézzük, akkor látható, hogy 9 gyermek javult és 1 nem a hónapok során.

4. Ábra. Második őszi és tavaszi staféta eredményei a Badalói Református Édenkert Óvodában

Forrás: saját kutatás

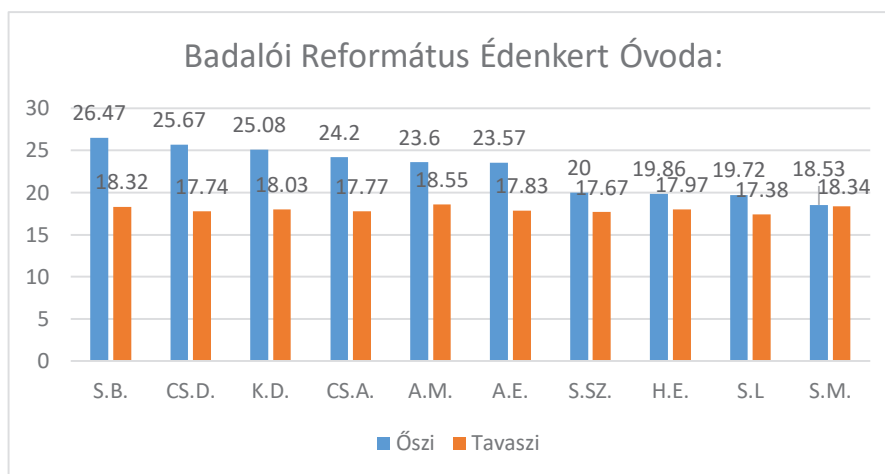
5. Ábra. Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye

Forrás: saját kutatás

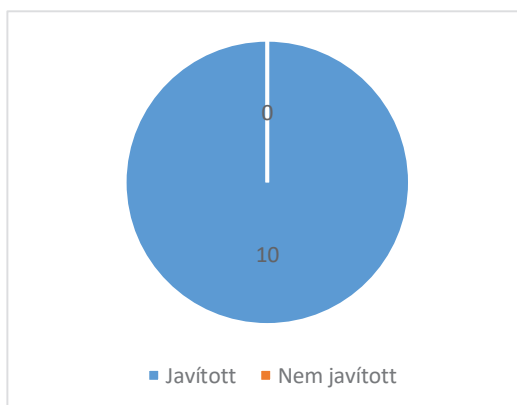
A második staféta eredményeinél is látszik, hogy bár kevesebb gyerek, de itt is észlelhető a fejlődés, 3 gyerek nem mutat fejlődést ennél a stafétánál, Cs.A., S.L., S.M., itt a fő hangsúly a pároslábbal való ugrálás volt, ami szépen ment neki, viszont mivel ők már nagyobb gyerekek így nehezebben ment nekik a kúszás, ami a teljesítményük eredményein jól látszik. Ahogy a két ábra mutatja. Ha a javulási ábrát nézzük, láthatjuk, hogy 7 gyermek mutat fejlődést, 3 viszont nem.

6. Ábra. Harmadik őszi és tavaszi staféta eredményei a Badalói Református Édenkert Óvodában

Forrás: Saját kutatás

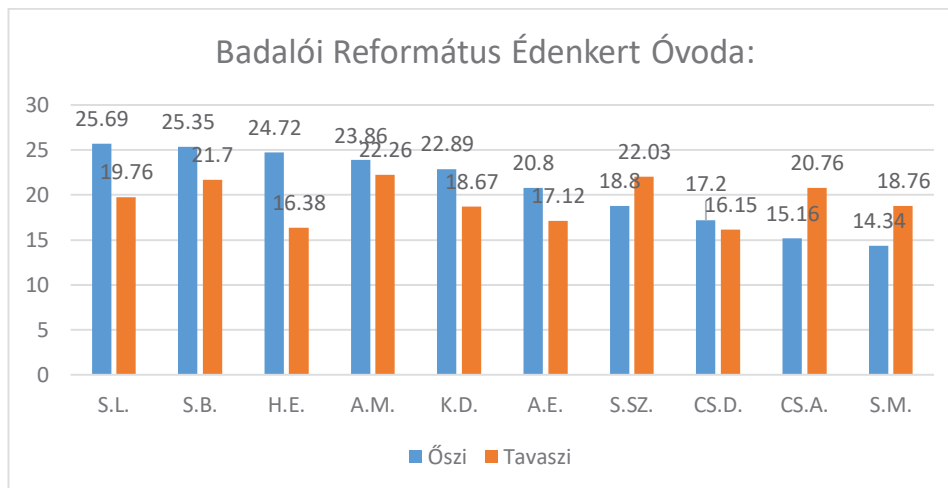
7. Ábra. Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye

Forrás: saját kutatás

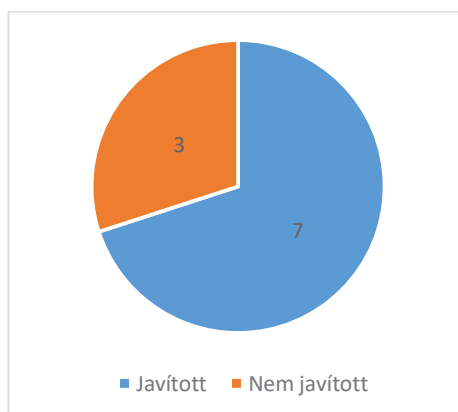
Ha a 6. ábrát nézzük, akkor láthatjuk, hogy a harmadik őszi és tavaszi stafétán, az eredmények ismét láthatóan változtak, van, akinél több másodperc is van a változások között és van, akinél pedig alig-alig, de minden gyermek fejlődést mutat ennél a stafétánál is. S.Sz. mind a két futásánál észrevettem, hogy nehezen megy neki az egyensúlyozás és bár alig volt magasabb az egyensúlyozó pad a földtől mégis látszott rajta, hogy fél a magasban, ezért is látható ez az eredmény a harmadik stafétánál nála, a többiek viszont nagyon ügyesen végig mentek rajta és a második felmérés során még inkább magabiztosabban szaladtak át az egyensúlyozó résznél. Jól látszik a javulási ábrán, hogy minden gyermek jobb eredményt ért el.

8. Ábra. Negyedik őszi és tavaszi staféta eredményei a Badalói Református Édenkert Óvodában

Forrás: saját kutatás

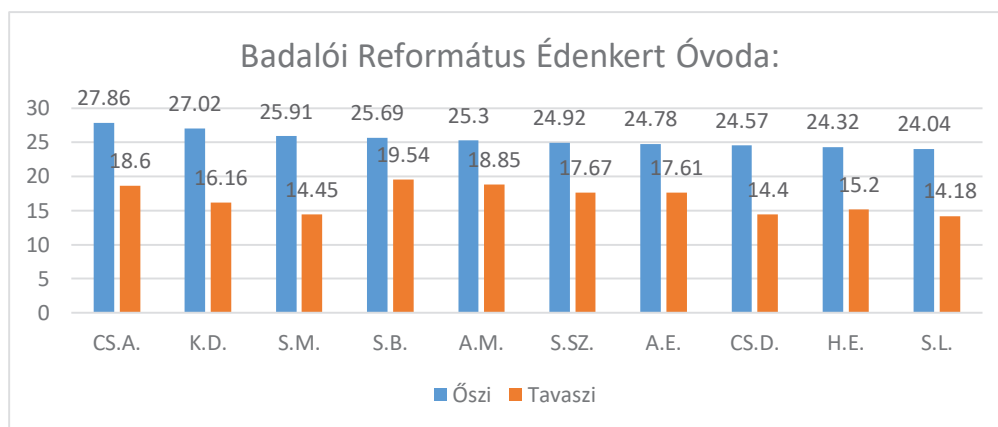
9. Ábra. Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye

Forrás: saját kutatás

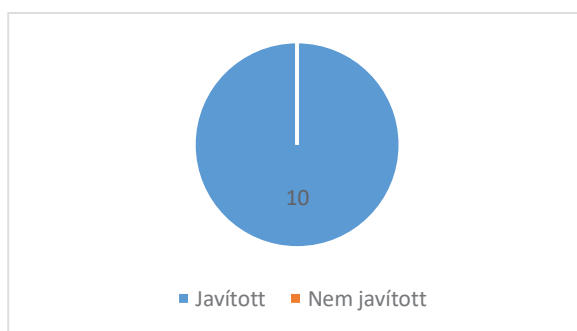
A 8. ábra megfigyelésével már látszik, hogy már három gyermeknél is nem látszik a fejlődés, sőt az előző eredményeikhez képest ennél a stafétánál a második felmérés során gyengült a teljesítményük. Ennek a fejlődésnek az oka lehet a célba dobás, hiszen hiába gyakoroltuk a 3,5 hónap során, nem minden gyermeknek ment, próbáltuk labdával, homokzsákkal, karikákkal, mégis nehezen sikerültek néhány gyermeknek, és ez meglátszik az eredményeken is, hiszen a negyedik stafétánál a fő hangsúly az egyensúlyozás és célba dobálás volt. A javított ábrán észrevehető, hogy 7 gyermek mutat javulást, 3 viszont nem.

10. Ábra. Ötödik őszi és tavaszi staféta eredményei a Badalói Református Édenkert Óvodában

Forrás: saját kutatás

11. Ábra. Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye

Forrás: saját kutatás

A legnagyobb fejlődést az ötödik stafétánál mutattak, ahol is mindenkinek elég nagy másodperccel látszik a javulása, fejlődése. Az ötödik stafétában a hangsúly az ugráláson volt, hiszen a földre tett hosszú pálcikákat kellett keresztül ugrani. Nem véletlen, hiszen minden gyermek szeret ugrálni és az ugróiskola játékszámaival ezt tudtuk fejleszteni, finomítani bennük, ami ahogy az ábra is mutatja sikerült és nagyon ügyesen tudják ezt a stafétát átvinni. A foglalkozások során többször ugráltunk gumibroncsokba és abból ki, ugráltunk egy lábon. Utánoztunk ugró állatokat (békát, nyuszt, kengurut). Az itt lévő javulási eredményeken is észlelhető, hogy minden gyermek ideje javult a második felmérés után.

Az első alkalommal történő megfigyelés eredménye a Badalói Református Édenkert Óvodában:

Az első megfigyelésre 2022. november 7-én került sor. A csoport létszáma 10 fő volt. Oviba érkezéskor elmondtam a gyerekeknek, hogy a délelőtti folyamán szükségem lesz a segítségükre

és nagy érdeklődve várták, hogy mihez kellesz a segítségük és elmondtam, hogy torna feladatokat fogunk végezni és időre fogom őket mérni, nagyon örültek neki és elkezdtek rajta egyezni kicsit, hogy ki is lesz a legjobb, de elmondtam, hogy lesz olyan feladat is hogy együtt kellesz küzdeniük és akkor egyhangúan mondták, hogy mindenki ügyes lesz. Bemelegítettünk a kedvenc reggeli tornázás énekünkkel a sorba felállni kis gyerekek mutogatás játékkal és kezdődött a felmérés, minden stafétánál saját magam mentem végig a pályán és mutattam meg mit kellesz csinálni. Az eredmények megfigyelése során látszik, hogy a gyermekek a csapatjáték során sokkal ügyesebbek voltak, mint az egyéni teljesítménynél. A leghosszabb idő, amit csapatként teljesítetek az 4.36,6 volt, az ötödik stafétánál. A legrövidebb pedig 3.08,7 a negyedik stafétánál. Egyéniben a leghosszabb idő 4.50,8 volt, az első stafétánál, a legrövidebb pedig 3.26,7 a második stafétánál.

1. táblázat Az egyéni és csapatos 1. megfigyelésen elért eredményei a Badalói Református Édenkert Óvodában

	1	2	3	4	5
Egyéni	4.50,8	3.26,7	4.17,8	3.48,0	4.24,0
Csapat	4.19,2	4.03,6	3.12,7	3.08,7	4.36,6

Forrás: saját kutatás

A második alkalommal történő megfigyelés eredménye a Badalói Református Édenkert Óvodában:

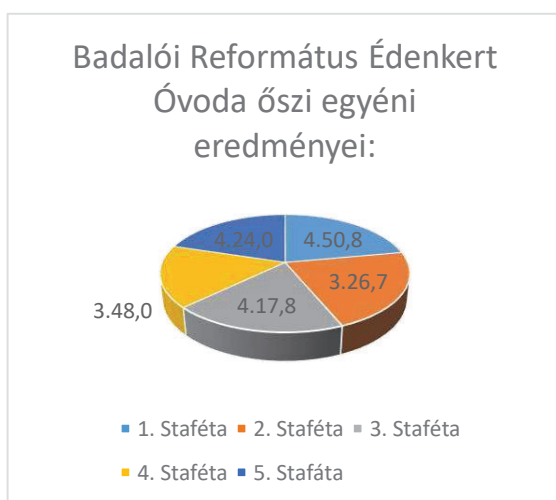
A második megfigyelés 2023. február 21-én került sor. A csoport létszáma 10 fő volt, a foglalkozás elején elmondtam a gyerekeknek, hogy újra meg fogjuk csinálni a felmérést és nagyon örültek neki. Kicsi bemelegítettünk és elkesztük a felmérést. Újra bemutattam minden stafétát, hogy mit kellesz csinálni. Minden stafétát előbb egyesével időre, majd csapatként mértem le. A gyerekek minden stafétánál jobb eredményt értek el az előző felméréshez képest, volt, akinek sokkal jobb volt az új eredménye és volt olyan, akinek csak kevésbé. A leghosszabb idő, amit csapatként teljesítetek az 4.36,2 volt, az ötödik stafétánál, a legrövidebb pedig 2.57,8 az első stafétánál. Egyéniben a leghosszabb idő 4.50,1 volt, az első stafétánál a legrövidebb, pedig 3.12,6 a harmadik stafétánál.

2. táblázat Az egyéni és csoportos 2. megfigyelésen elért eredményei a Badalói Református Édenkert Óvodában

	1	2	3	4	5
Egyéni	4.01,1	3.22,8	3.33,3	3.22,7	3.17,8
Csapat	2.57,8	3.14,7	3.12,6	3.16,5	4.36,2

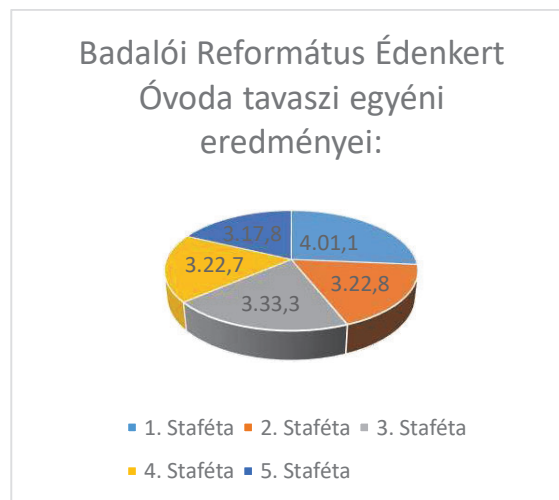
Forrás: saját kutatás

12. Ábra. Egyéni őszi megfigyelés

Forrás: saját kutatás

13. Ábra. Egyéni tavaszi megfigyelés

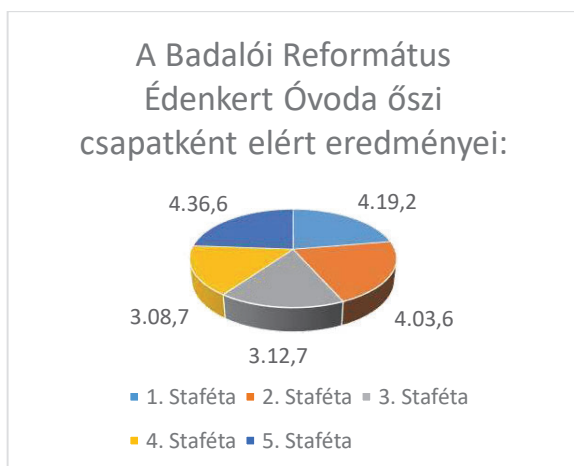

Forrás: saját kutatás

A 12 és 13 ábrán látható a Badalói Református Édenkert Óvodában elért egyéni őszi és tavaszi eredmények. Mint látható az eredmények nagyon jó arányokat mutatnak a 3,5 hónap során. 3 stafétánál fejlődtek látványosan, 1 stafétánál éppen csak, 1 pedig nem fejlődtek összesítve. A legnagyobb fejlődés a második, a harmadik, és az ötödik stafétánál látszik, amelyekben több volt az ugrálás, amit a foglalkozások során is gyakoroltunk, ami az eredményeken is látszik. Éppen csak hogy fejlődtek az a negyedik staféta, amelyben az egyensúlyozás és a célba dobásra volt fektetve a hangsúly, de ez látszik az egyéni eredményen is, hogy volt, aki félt a magasban és volt, akinek gyakorlások után sem ment a célba dobálás. Az első staféta pedig az, amely nem fejlődött, hanem még rosszabbodott a 3,5 hónap után. Az első stafétában a bója játékok kaptak szerepet, amelyek bár a foglalkozások során szépen sikerültek az a felmérés során nem fejlődtek benne, ez lehet annak az oka, hogy első staféta volt és még kicsit izgultak a futamok előtt, a

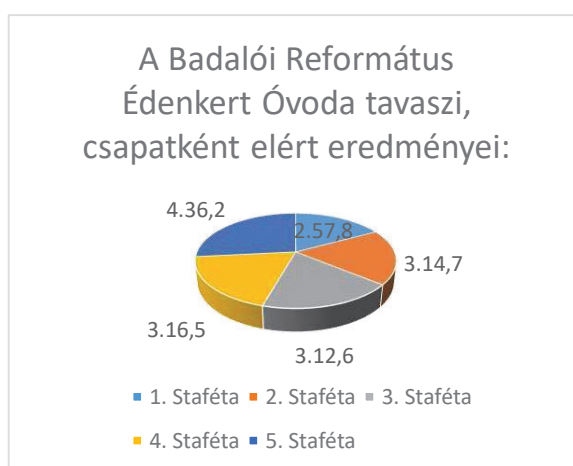
többinél viszont már oltottabbak voltak. Összeségében egyéni fejlődésük pozitív a számok alapján.

14. Ábra. Őszi megfigyelés csapatként

Forrás: saját kutatás

15. Ábra. Tavaszi megfigyelés csapatként

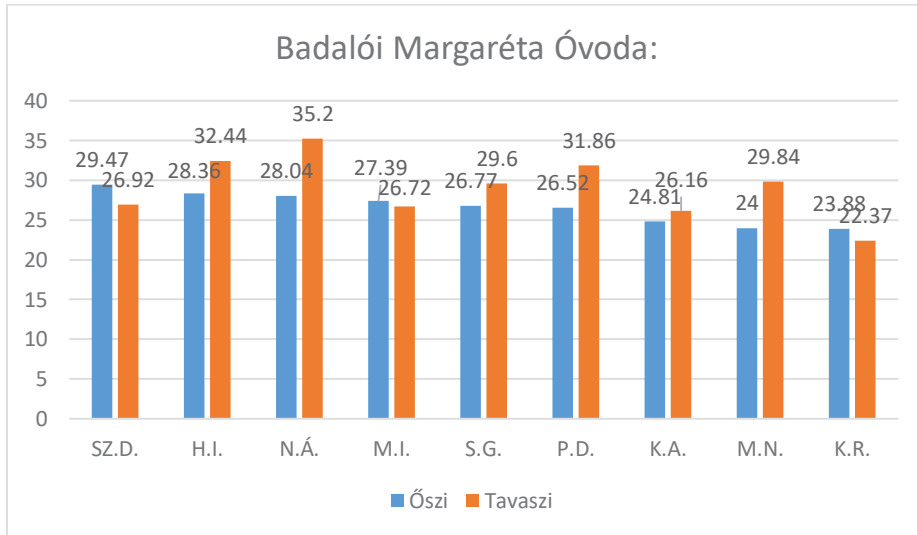

Forrás: saját kutatás

A 14 és 15 ábrán megfigyelhető hogy a gyerekek csapatban való dolgozása is fejlődést mutat a két felmérés során. 4 stafétánál fejlődtek csapatban, 1 pedig csak egy kevés eltéréssel lettek rosszabbak. Fejlődésük megfigyelhető az első, a második, a harmadik, a negyedik stafétánál, az ötödik staféta pedig az, amelyben már nem teljesítettek jobban. Az eredmények ismeretével a gyerekek fáradtságára is beírható az a pár másodperc hiszen, már elég sok staféta futásán voltak túl és az egyéni teljesítmények során az ugrálás jól ment minden gyermek számára. A számok, eredmények alapján úgy vélem, hogy mind egyénileg, mint pedig csapatként jól fejlődött minden gyermek. A csapa szellemük erősödött, jobban össze szoktak, kitartóbbak egymás irányába és tisztelik, ha a másik gyerek gyengébben teljesít tőlük.

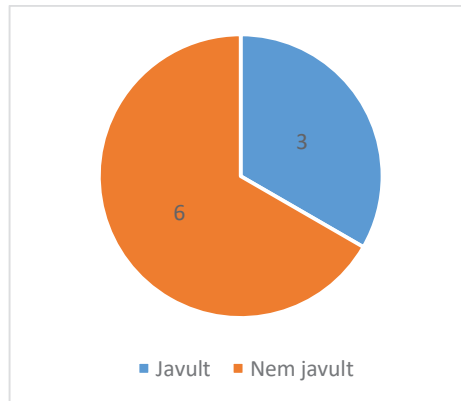
A gyerekek megfigyelése egyéniben szétbontva:

16. Ábra. Első őszi és tavaszi staféta eredményei a Badalói Margaréta Óvodában

Forrás: saját kutatás

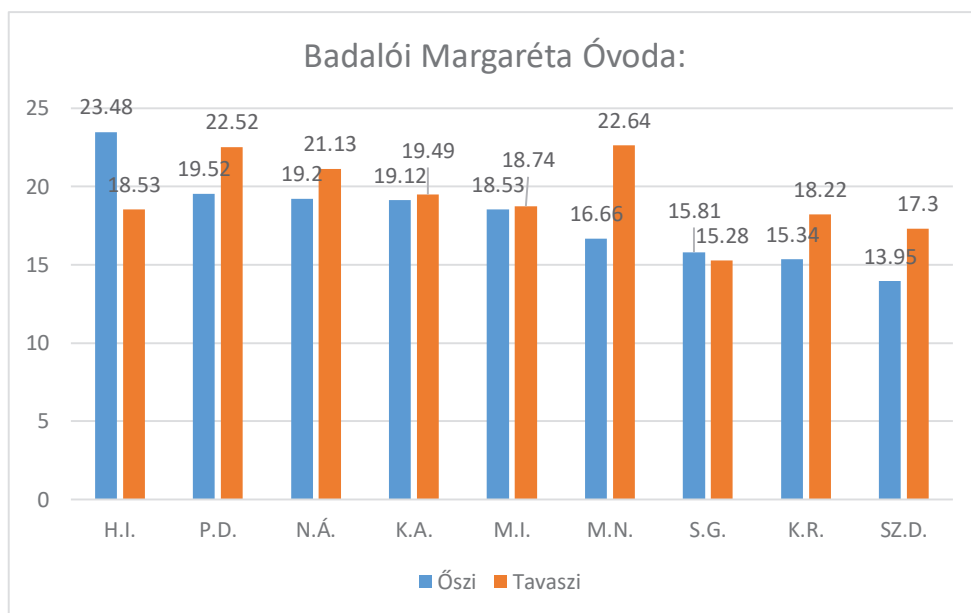
17. Ábra. Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye

Forrás: saját kutatás

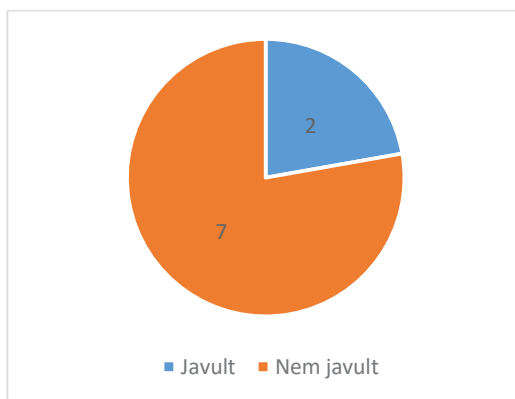
Ha a 16 ábrát figyeljük, 3 gyereknél látszik fejlődés, 6 viszont nem. Valószínűleg azért nem fejlődtek a gyerekek, mert nem gyakorolták a bójás játékokat, viszont a másik 3 gyerek közül az egyik K.R. az első futam alatt is a legjobb eredményt érte el és most még jobban oda tette magát és sikerült még magától is jobb teljesítményt elérnie. A javulási eredményen látszik, hogy mindössze 3 gyermek fejlődött és 6 nem mutat fejlődést.

18. Ábra. Második őszi és tavaszi staféta eredményei a Badalói Margaréta Óvodában

Forrás: saját kutatás

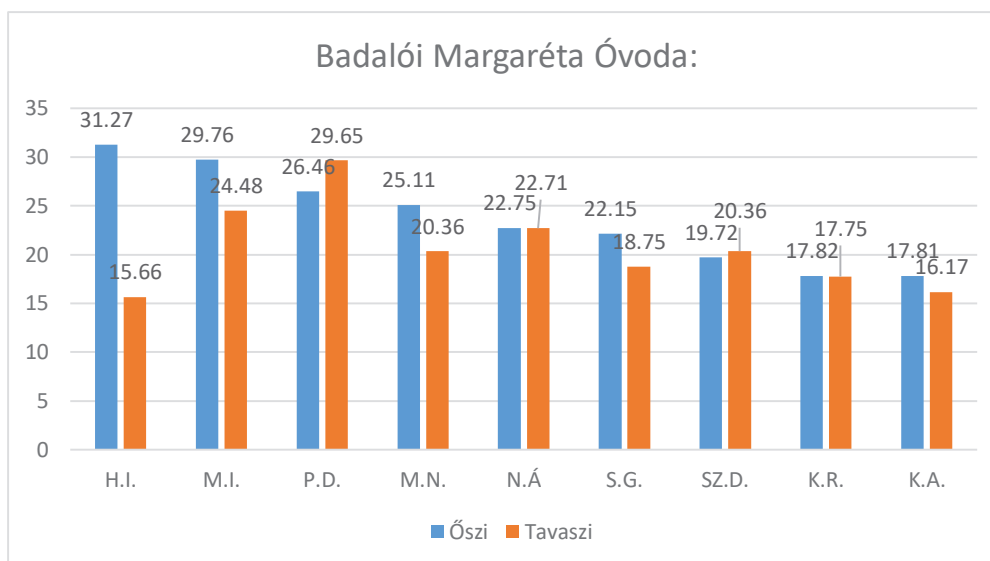
19. Ábra: Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye

Forrás: saját kutatás

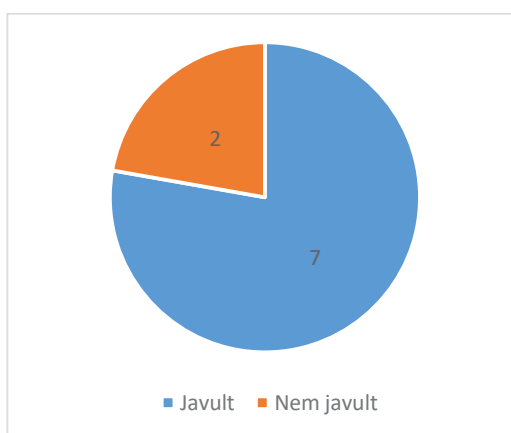
A két staféta fejlődése szerint a 3,5 hónap alatt rosszabb eredmények születtek mindössze 2 gyereknél látszik fejlődést, a másik 7 gyereknél pedig semmi változás, sőt rosszabb eredményeket értek el, mint az első felmérés során. Bár a pálya ugyan az volt és az ugrálást gyakorolták a két felmérés között mégsem volt elég a számukra, ahogy az eredmény mutatja, még több gyakorlásra lett volna szükségük a fejlődéshez. A javulási ábrán látszik, hogy 2 gyermek fejlődött és 7 nem.

20. Ábra. Harmadik őszi staféta eredményei a Badalói Margaréta Óvodában

Forrás: saját kutatás

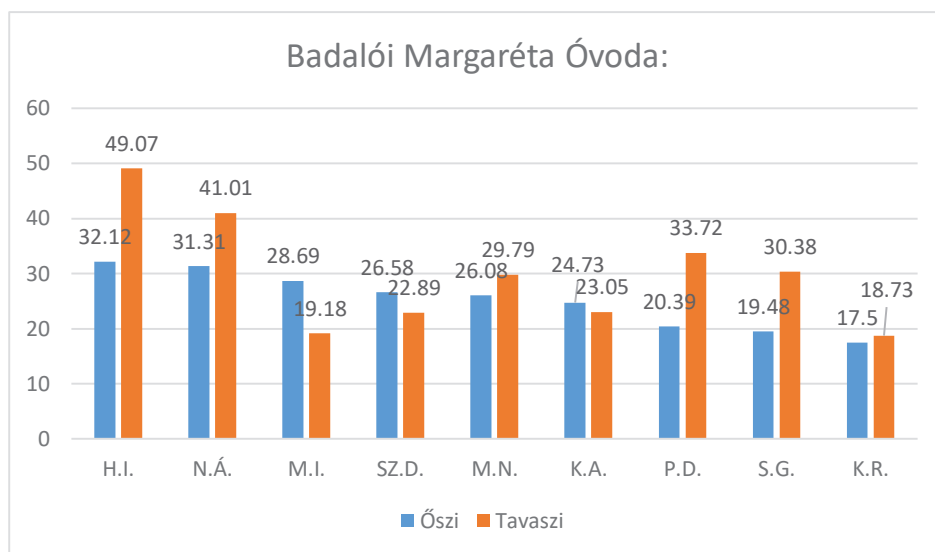
21. Ábra. Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye

Forrás: saját kutatás

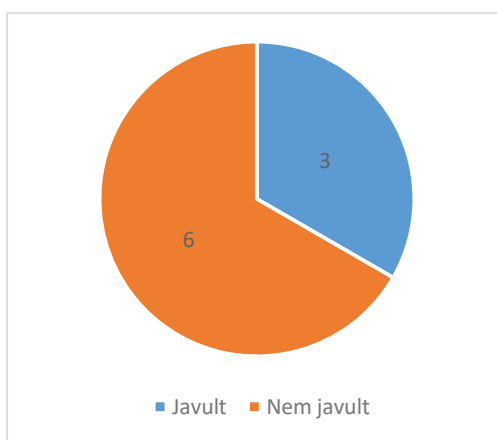
Az őszi és tavaszi harmadik stafétánál látszik egyedül, hogy a gyermekek fejlődtek, hiszen 9 gyerekből itt már 7 mutat fejlődést az eredményeknél és 2 nem. Ennél a stafétánál labdákat kellett egyik helyről a másikra vinni, amit elmondott az őket tanító pedagógus, hogy ezt a játékot ők is szokták játszani, én arra következtetek, hogy ennél a stafétánál ezért lettek jobbak az eredményeik. A fejlődés a javulási ábrán is észre vehető, hiszen itt már 7 gyermek mutat javulást és 2 nem.

22. Ábra. Negyedik őszi és tavaszi staféta eredményei a Badalói Margaréta Óvodában

Forrás: saját kutatás

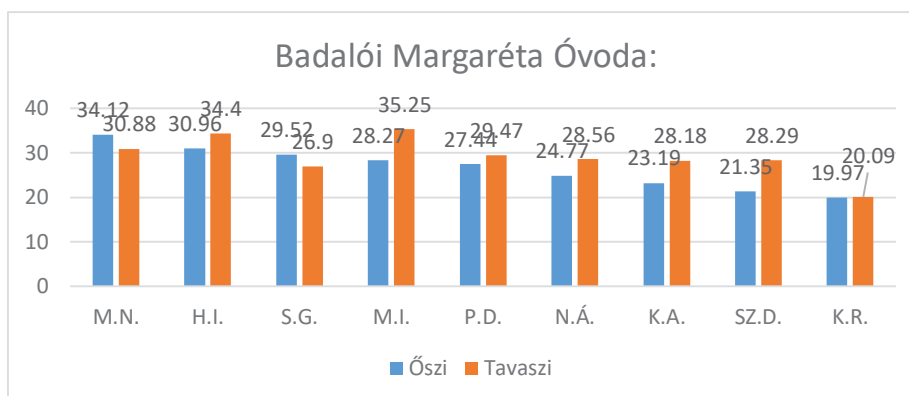
23. Ábra. Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye

Forrás: saját kutatás

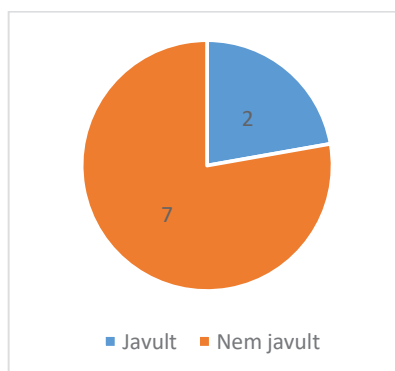
Ha a 22-dik ábrát nézzük, ismét látszik, hogy csupán pár gyerek fejlődött bár ez a feladat/staféta véleményem szerint picit a szerencsén is múltott és az ügyességen hogy ki tudd ügyesebben célba dobni. Voltak köztük, aki nem is figyelték hova dobják a homokzsákokat, de voltak, aki nagyon ügyesen célba veddték az irányt és egyre bedobták a kosárba. Viszont az összesített eredményhez nem volt elegendő a pár nagyon jó dobó gyerek, így látszik a rosszabbodás. Ennél az ábrán ismét nem látszik a javulás, hiszen csupán 3 ember javult és 6 nem.

24. Ábra. Ötödik őszi és tavaszi staféta eredményei a Badalói Margaréta Óvodában

Forrás: saját kutatás

25. Ábra. Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye

Forrás: saját kutatás

Ennél a stafétánál látszik a legjobban, hogy mennyit is tesz, ha 3,5 hónapig gyakoroltassuk a foglalkozások során a stafétákat és mi van, ha nem. Sokkal jobban teljesítettek a fejlődés során, ha gyakorolva vannak. Egy kislányt, K.R. Viszont külön kiemelnék, hiszem majdnem minden stafétánál az első 3 legjobb eredmény között ott volt. A javulási ábrán látszik, hogy itt sem sikerült a fejlődés, hiszen 2 gyermek eredménye javult, viszont 7 gyermeké nem.

Az első alkalommal történő megfigyelés eredménye a Badalói Margaréta Óvodában:

Az első megfigyelés 2022. november 22-én került sor. A csoport létszáma 9 fő volt, a foglalkozás elején megismerkedtem a gyerekekkel, bemutatkoztunk egymásnak. Aztán elmondtam, hogy a mai foglalkozáson mit fogunk csinálni és nagyon lelkesek voltak a gyerekek. Kicsi bemelegítettünk és kezdődött a felmérés. Minden staféta előtt én mutattam be, hogy mit kell csinálni. Az egyéni és csoportos teljesítmények változatos eredményűek voltak. De a

gyermeknek az egyéni teljesítményük jobb volt, mint a csoportos. A leghosszabb idő, amit csapatként teljesítetek az 4.27,7 volt, az első stafétánál. A legrövidebb pedig 2.53,1 a második stafétánál. Egyéniben a leghosszabb idő 4.39,3 volt, az ötödik stafétánál, a legrövidebb pedig 3.09,3 a második stafétánál.

3. táblázat. Az egyéni és csapatos 1. megfigyelésen elért eredményei a Badalói Margaréta Óvodában

	1	2	3	4	5
Egyéni	4.38,7	3.09,3	3.54,7	4.18,1	4.39,3
Csapat	4.27,7	2.53,1	4.05,8	3.49,9	4.20,8

Forrás: saját kutatás

A második alkalommal történő megfigyelés eredménye a Badalói Margaréta Óvodában:

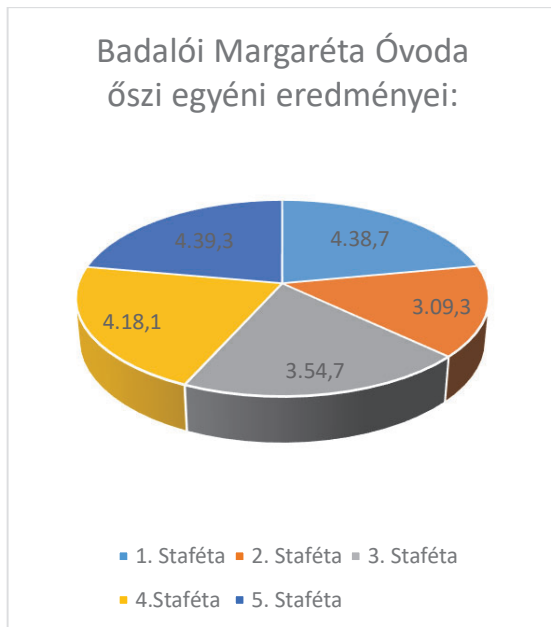
A második megfigyelés 2023. március 8-án került sor. A csoport létszáma 9 fő volt, a foglalkozás elején elmondtam a gyerekeknek, hogy újra meg fogjuk csinálni a felmérést és nagyon örültek neki. Kicsi bemelegítettünk és el készült a felmérés. Újra bemutattam minden stafétát, hogy mit kelesz csinálni. Minden stafétát előbb egyesével időre, majd csapatként mértem le. Voltak olyan staféták ahol a gyerekek jobban teljesítetek, mint az első felmérés során, de voltak ahol hosszabb időbe telt. A leghosszabb idő, amit csapatként teljesítetek az 4.42,0 volt, az ötödik stafétánál, a legrövidebb pedig 2.58,4 a második stafétánál. Egyéniben a leghosszabb idő 4.41,0 volt, az ötödik stafétánál a legrövidebb, pedig 3,29,7 a második stafétánál.

4. táblázat. Az egyéni és csapatos 2. megfigyelésén elért eredményei a Badalói Margaréta Óvodában.

	1	2	3	4	5
Egyéni	4.35,1	3.29,7	3.09,8	4.46,3	4.41,0
Csapat	4.14,9	2.58,4	3.25,0	3.57,4	4.42,0

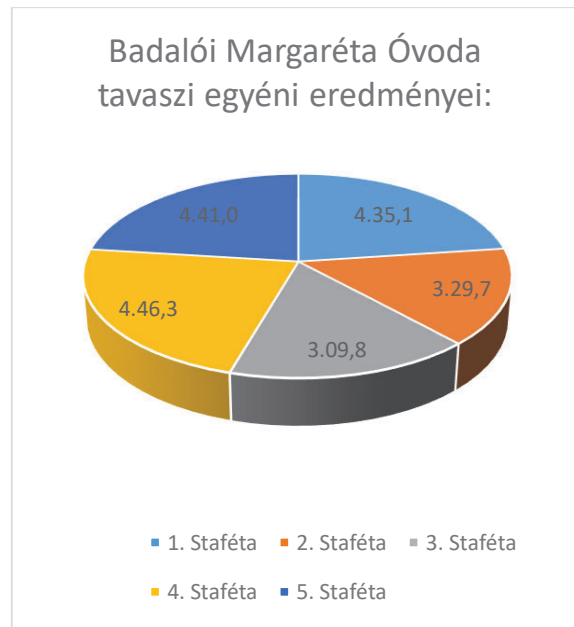
Forrás: saját kutatás

26. *Ábra.* Egyéni őszi megfigyelés
megfigyelés

Forrás: saját kutatás

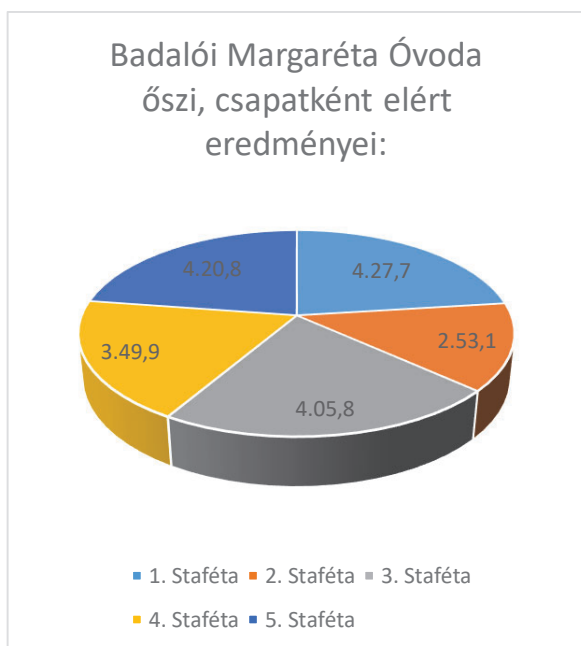
27. *Ábra.* Egyéni tavaszi

Forrás: saját kutatás

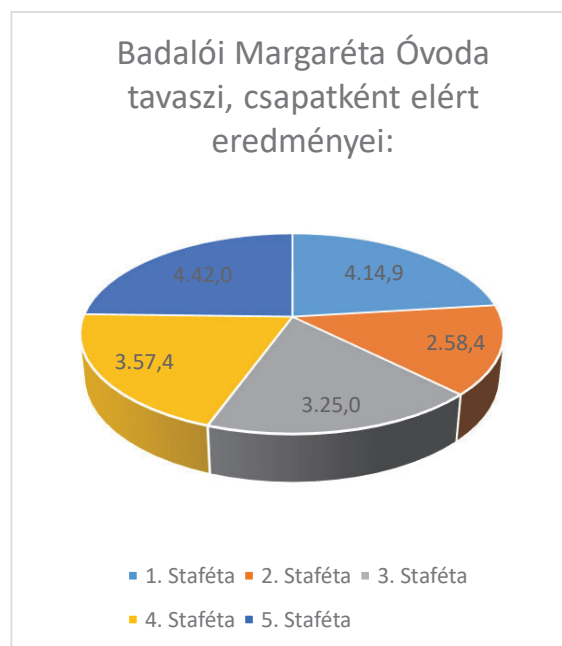
Mint ahogy a két ábrán is látszik voltak olyan staféták, amelyek az első felmérés során sikerültek jobban és voltak, amik a másodikban. Mind a két felmérés ugyan abban a helyszínen, ugyan azon gyerekekkel és ugyan abban az idő intervallumban történt. Viszont a két felmérés során azt tapasztaltam, hogy a gyerekek az elsőnél kevésbé szurkoltak egymásnak és inkább jobban teljesítettek egyénileg, mint csapatként. A hármas stafétánál voltak jobb eredményeik, de a többinél nem változott ez lehet annak az oka is, hogy a pedagógusok nem gyakorolták velük a 3,5 hónap alatt, mint mi, ezért is nem tudtak a gyermekek fejlődni a feladatok során. Az alap reggeli torna náluk is megtalálható a mindennapokban, de a másik óvodában a foglalkozások során mi többször használhattuk ezeket a feladatokat, ami meg látszik az eredményeken is.

28. Ábra. Őszi megfigyelés csapatként

Forrás: saját kutatás

29. Ábra. Tavaszi megfigyelés csapatként

Forrás: saját kutatás

Már a csapatjátékok során is megfigyelhető volt, hogy volt olyan, amiben jobban és voltak, amiben-rosszabban teljesítettek. A második csapat felmérés során már jobban szurkoltak a csapat társaiknak és ez által a gyerekek is sokkal bátrabban és ügyesebben mentek végig az akadályokon. Mindazon által véleményem és megfigyeléseimet figyelembe véve a gyermekek a 3,5 hónap alatt jobban összekovácsolódtak és segítőkészebbek lettek egymás iránt. A csapatjátékok során több fejlődést mutatnak, mint az egyéiben, hiszen itt már az elsőhöz képest két stafétánál voltak jobb teljesítményeik, és kettőnél éppen hogy csak pár másodpercen múlt az egész. Sokat tesz a gyermekeknek, ha egy-egy feladatott többször is megcsinálunk és rögzülnek a feladatok.

ÖSSZEFOGLALÁS

Szakedolgozatom témájaként a csapatjátékok szerepének vizsgálatát választottam az óvodáskorú gyermekek személyiségének fejlesztésében. A munka megírásával az volt a fő célom, hogy választ kapjak arra a kérdésre, hogy hogyan fejlesztik a csapatjátékok az óvodáskorú gyermekek személyiségét.

A szakedolgozatom első fejezetében szakirodalom alapján leírom a játék történetét, sajátosságait és típusait. Kitérek a legrégebbi korszakoktól kezdve, a legújabbkor játékaira. A második fejezetben a személyiség fejlődésére térek ki gyermekeknél. Ismertetem a fejlődési fázisokat és azokat részletesebben jellemzem. Az általam leírtak is azt bizonyítják, hogy a csapatjáték fontos része az óvodáskorú gyermekek fejlesztésében. Mivel a csapatjáték közben a gyermekek önfeledten tudnak a feladatra összpontosítani és ez által csapatban dolgozni.

Az utolsó harmadik fejezetben véleményeimet, tapasztalataimat írom le a kutatásról, amely a csapatösszetartásról szól. A felmérés két alkalommal történt, amely között 3,5 hónap eltérés volt. A kutatásaimat ugyan abban az óvodában, ugyan azokkal a gyerekekkel végeztem el, a Badalói Református Édenkert Óvodában. Az első kutatás során kevesebb csapatmunka és összetartás volt megfigyelhető, ami a második kutatásban változott és sokkal összetartóbbak voltak a csapattagok.

Eredményeimet figyelembe véve látszik, hogy mint a szakirodalmi része, mint pedig a kutatási része azt bizonyítja, hogy a feltételezésem beigazolódott, hogy a csapatjáték javítja a gyermekekben a szorosabb kapcsolatot, a segítségnyújtást társaiknak, az ösztönzést és hogy ne csak a saját eredményeinek, hanem másokénak is örüljenek, ezért is hasznos az óvodáskorú gyermekek fejlesztéséhez.

РЕЗЮМЕ

В якості теми своєї курсової роботи я вирішила вивчити роль командних ігор у розвитку особистості дітей дошкільного віку. Написавши роботу, моєю головною метою було отримати відповідь на питання про те, як командні ігри розвивають особистість дітей дошкільного віку.

У першому розділі своєї роботи я описала історію, особливості та види гри на осові літератури. Я розповіла від ігри самих ранніх епох, до останніх часів. У другому розділі я обговорю розвиток особистості у дітей. Описую етапи розвитку і описую їх докладніше. Те, що я описав, також доводить, що командна гра є важливою частиною розвитку дітей дошкільного віку. Тому що під час командної гри, діти можуть зосередитися на завданні і таким чином працювати в команді.

В останньому третьому розділі я описала свої думки та досвід щодо досліджень згуртованості команди. Опитування проводилося двічі, між якими була різниця 3,5 місяць. Я проводив дослідження в тому ж дитячому садку, з тим ж дітьми, в саду імені Бадалівській Реформатській Еденкерт. Перше дослідження показало меншу командну роботу і згуртованість, які змінилися в другому дослідженні, і члени команди були набагато більш згуртованими.

Беручи до уваги моєї результати, здається, що в рамках літератури, в рамках дослідницької частини, доведено, що моє припущення доводить, що командна гра покращує більш тісні відносини у дітей, допомагаючи одноліткам, заохочуючи їх, і що вони повинні радіти не тільки власним досягненням, але і іншим, саме тому що вона корисна для розвитку дітей дошкільного віку.

FELHASZNÁLT IRODALOM

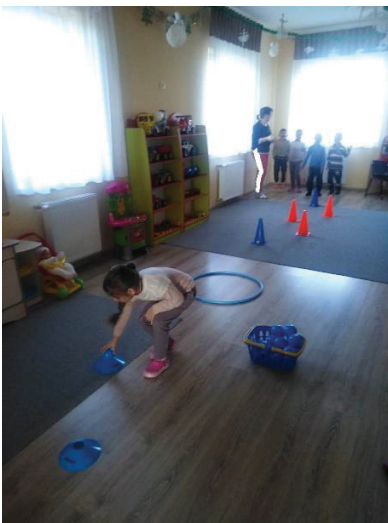
- Babodi, B. (1976). Óvodapedagógiai szemelvények. Tankönyv kiadó, Budapest.
- Bereczky J. - Domokos M. - Olsvai I. - Paksa K.- Szalay O. (1984). Kodály népdalfeldolgozásainak dallam és szövegforrásai. Zeneműkiadó, Budapest.
- Dr. Günter C. – Dr. Hans H. (1973). Gyermekpszichológia. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Dr. Kovács Gy. (1994). A játék elmélete és pedagógiája. Nemzeti Tankönyv kiadó, Budapest.
- Jean P. (1999). Szimbólumképzés a gyermekkorban. Kairosz Könyvkiadó KFT, Budapest.
- Kovács Gy., Bakosi É. (2005). Játék az óvodában. Didakt kiadó, Debrecen.
- Lázár K. (2007). Népi játékgyűjtemény. <https://homoludens.hu/node/12476> Letöltés dátuma: 2022. Április 1.
- Maszler I. (2002). Játékpedagógia. Comenius Oktató és Kiadó, Budapest.
- Méhes. B. V. (2018). Az óvónő és az óvodai játék. Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó Zrt, Budapest.
- Nagy J. (1996). Nevelési kézikönyv személyiségfejlesztő programok készítéséhez. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged.
- Pásztory A., Rákos E. (1998). Sportjátékok I. Nemzeti Tankönyv Kiadó, Budapest.
- Ranschburg J. (2014). Az én és a másik: a személyiség és a társas kapcsolatok fejlődése óvodáskorban. Saxum Kiadó Kft, Budapest.
- Rókusfalvy P. (2001). Az ember fejlődése és fejlesztése. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Stöckert K. (1995). Játékpszichológia. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
- Susanna. M. (1973). Játékpszichológia. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.
- Suzanne Sz. (1987). Gyermekünk szótlán nyelve. Kossuth Nyomda, Budapest.
- Tóth I., Kádár E. (2009). Játékgyűjtemény pedagógusoknak. Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány, Budapest.
- Vajda Zs. (1994). Nevelés, pszichológia, kultúra. Dinasztia, Budapest.
- Vajda Zs. (2006). A gyermek pszichológiai fejlődése. Helikon Kiadó Kft, Budapest.
- Várkonyi H. (1938). A gyermekkor lélektana, I kötet. Városi Nyomda és Könyvkiadó Rt, Szeged.

A játék szerepe a gyermek életében:

http://www.jgypk.hu/tamop13e/tananyag_html/tananyag_jatekelm/iii5_a_jtk_szerepe_a_gyermek_letben.htmlLetöltés dátuma: 2022. Április 1.

MELLÉKLET

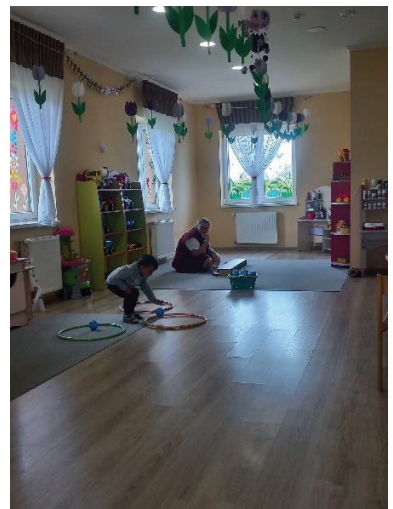
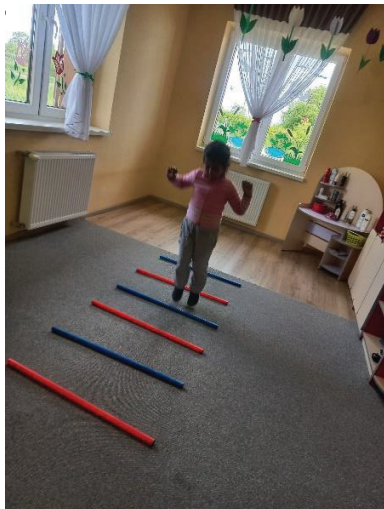
I. KUTATÁS A BADALÓI REFORMÁTUS ÉDENKERT ÓVODÁBAN (saját képek)

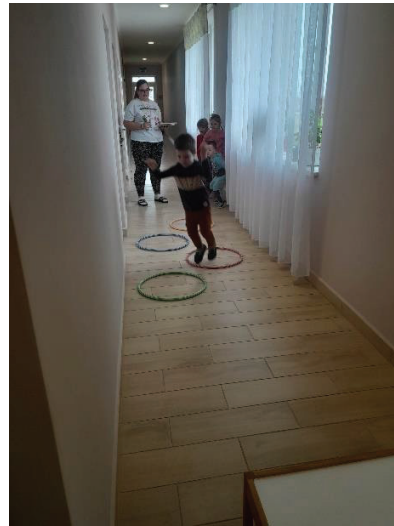
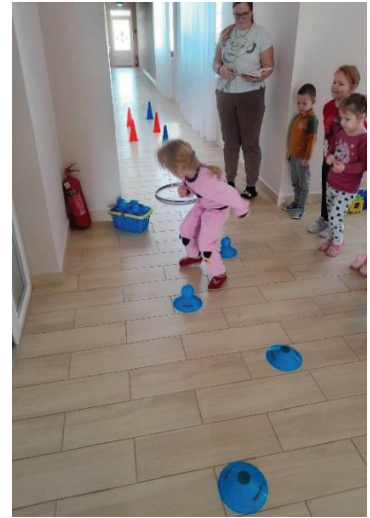
I. KUTATÁS A BADALÓI MARGARÉTA ÓVODÁBAN (saját képek)

II. KUTATÁS A BADALÓI REFORMÁTUS ÉDENKERT ÓVODÁBAN (saját képek)

II. KUTATÁS A BADALÓI MARGARÉTA ÓVODÁBAN (saját képek)

Ábrák és táblázatok jegyzéke

1.	Ábra: Az egyéves gyermek napi ciklusa	23
2.	Ábra: Első őszi és tavaszi staféta eredményei Badalói Refomárus Édenkert Óvodában	32
3.	Ábra: Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye	32
4.	Ábra: Második őszi és tavaszi staféta eredményei Badalói Refomárus Édenkert Óvodában	33
5.	Ábra: Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye	33
6.	Ábra: Harmadik őszi és tavaszi staféta eredményei Badalói Refomárus Édenkert Óvodában	34
7.	Ábra: Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye	34
8.	Ábra: Negyedik őszi és tavaszi staféta eredményei Badalói Refomárus Édenkert Óvodában	35
9.	Ábra: Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye	35
10.	Ábra: Ötödik őszi és tavaszi staféta eredményei Badalói Refomárus Édenkert Óvodában	36
11.	Ábra: Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye	36
12.	Ábra: Egyéni őszi megfigyelés	38
13.	Ábra: Egyéni tavaszi megfigyelés	38
14.	Ábra: Őszi megfigyelés csapatként	39
15.	Ábra: Tavaszi megfigyelés csapatként	39
16.	Ábra: Első őszi és tavaszi staféta eredményei Badalói Margaréta Óvodában	40
17.	Ábra: Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye	40
18.	Ábra: Második őszi és tavaszi staféta eredményei Badalói Margaréta Óvodában	41
19.	Ábra: Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye	41
20.	Ábra: Harmadik őszi és tavaszi staféta eredményei Badalói Margaréta Óvodában	42

21. Ábra: Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye	42
22. Ábra: Negyedik őszi és tavaszi staféta eredményei Badalói Margaréta Óvodában	43
23. Ábra: Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye	43
24. Ábra: Ötödik őszi és tavaszi staféta eredményei Badalói Margaréta Óvodában	44
25. Ábra: Őszi és tavaszi felmérés közötti javulás eredménye	44
26. Ábra: Egyéni őszi megfigyelés	46
27. Ábra: Egyéni tavaszi megfigyelés	46
28. Ábra: Őszi megfigyelés csapatként	47
29. Ábra: Tavaszi megfigyelés csapatként	47
1. táblázat: Az egyéni és csapatos 1. megfigyelésen elért eredményei a Badalói Református Édenkert Óvodában	37
2. táblázat: Az egyéni és csapatos 2. megfigyelésen elért eredményei a Badalói Református Édenkert Óvodában	37
3. táblázat: Az egyéni és csapatos 1. megfigyelésen elért eredményei a Badalói Margaréta Óvodában	45
4. táblázat: Az egyéni és csapatos 2. megfigyelésen elért eredményei a Badalói Margaréta Óvodában	45

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én, *Albók Anita*, engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum: *2022 10.28*

..... *Albók*

Aláírás

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én, *Albók Anita*, engedélyezem, hogy Orosz Kinga
szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy
gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum: *2022.10.28*

..... *Albók*

Aláírás

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én,Csatári Marianna....., engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum:2022.10.28.....

Csatári

Aláírás

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én,*Csatári Marianna*....., engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum:*2022.10.28*.....

.....*Csatári*.....

Aláírás

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én,HERBÁLY RITA....., engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum:2022. 11. 11......

Herbály

Aláírás

v

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én, *Flóriánth Etela*, engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum: *2022.10.28*

Aláírás

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én,Kondor Klaudia....., engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum:2022.10.28.....

Kondor.....

Aláírás

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én,KORMOS RITA....., engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum:2022. 11. 11......

Kormos

Aláírás

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én,KOVÁCS ÉVA....., engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum:2022. 11. 11......

V

Kovács

.....
Aláírás

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én,MÁRKUS DOROTTYA....., engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum:2022. 11. 11......

.....
Aláírás

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én,MÁRKUS DOROTTYA....., engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum:2022 11 11.....

.....
Aláírás

✓

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

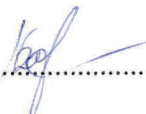
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én,NAGY ROZÁLIA....., engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum:2022. 11. 11......

....

Aláírás

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én, PAPP EVELIN, engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum: 2022. 11. 11.

..... Pap Evelin

Aláírás

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én, *Samók Ibolya*, engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum: *2022.10.28*

..... *Samók*

Aláírás

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én,*Samóka Karolina*....., engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum:*2022. 10. 28.*.....

Samóka

Aláírás

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én, *Samóé Karolina*, engedélyezem, hogy Orosz Kinga
szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy
gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum: *2022. 10. 28.*

Samóé

Aláírás

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én,*Samók Karolina*....., engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a bejegyzésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum:*2022.10.28*.....

.....*Samók*.....

Aláírás

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

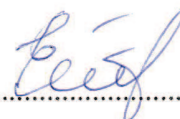
Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én,SÁRKÖZI ÉVA....., engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum:2022 11 11.....

✓

Aláírás

Bida O. A.

Tanszékvezető részére

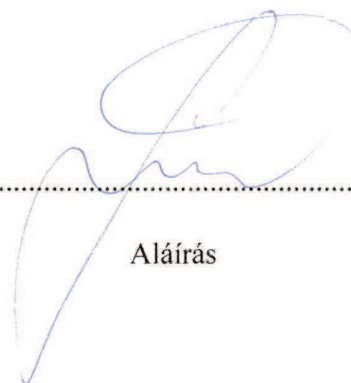
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Nyilatkozat

Én,SZOBOSZLAI ANITA....., engedélyezem, hogy Orosz Kinga szakdolgozatának kutatása során gyermekem részt vegyen és a beleegyezésemet adtam, hogy gyermekem a dolgozatban szereplő fotókon (felismerhetően) szerepeljen.

Dátum:2022.11.12.....

✓

.....
Aláírás

Ім'я користувача:
Ілдіко Гребя

Дата перевірки:
16.05.2023 12:56:16 CEST

Дата звіту:
16.05.2023 14:31:11 CEST

ID перевірки:
1015111398

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

ID користувача:
100011752

Назва документа: Orosz Kinga

Кількість сторінок: 47 Кількість слів: 11866 Кількість символів: 82965 Розмір файлу: 1.32 MB ID файлу: 1014794201

17.7% Схожість

Найбільша схожість: 8.67% з Інтернет-джерелом (<https://adoc.pub/testnevelesi-es-nepi-jatekok.html>)

17.6% Джерела з Інтернету 203 Сторінка 49

0.96% Джерела з Бібліотеки 37 Сторінка 50

1.13% Цитат

Цитати 9 Сторінка 51

Не знайдено жодних посилань

0% Вилучень

Немає вилучених джерел